

Управління освіти Рівненського міськвиконкому
Рівненська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 8
Рівненської міської ради

**Виховання громадянської свідомості, національної гідності
через виконання кращих творів вітчизняної музики**

(відповідно до змісту розділів
Програми національного виховання учнівської молоді Рівненщини
на 2008-2020 рр.)

Досвід роботи
керівника зразкової студії
естрадної пісні «Карамельки»
Рівненської ЗОШ № 8
Мосійчук С.Є.

Рівне – 2020

Автор досвіду:

Мосійчук Світлана Євгенівна, керівник зразкової студії естрадної пісні «Карамельки» Рівненської ЗОШ № 8, освіта вища, спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, стаж роботи 42 роки

Мосійчук С.Є. Виховання громадянської свідомості, національної гідності через виконання кращих творів вітчизняної музики (відповідно до змісту розділів Програми національного виховання учнівської молоді Рівненщини на 2008-2020 рр.)

У методичній розробці подано матеріали з досвіду роботи керівника зразкової студії естрадної пісні «Карамельки» Рівненської ЗОШ №8 Мосійчук С.Є. щодо планування та проведення занять гуртка.

Зроблено опис досвіду та запропоновано плани-конспекти занять, які ілюструють практичні підходи керівника гуртка до реалізації теми досвіду (відповідно до змісту розділів Програми національного виховання учнівської молоді Рівненщини на 2008-2020 рр.).

Рекомендовано керівникам гуртків художньо-естетичного напрямку, вчителям музичного мистецтва, класним керівникам, тим, хто прагне до професійного самовдосконалення.

Відповідальна за випуск

О.Мельничук, заступник директора з навчально-виховної роботи ЗОШ №8 м. Рівного

Схвалено на засіданні науково методичної ради ЗОШ №8 м. Рівного (протокол № 3 від 16 січня 2020 року)

Зміст

1. Автор, тема, адреса досвіду	.2
2. Анотація досвіду	.3
3. Зміст	.4
4. Опис досвіду	.5
5. План-конспект заняття старшої групи «Гра на електронних музичних інструментах в ансамблі. Розучування пісні «Гради вогняні»	12
6. План-конспект заняття молодшої групи «Розвиток співацького голосу вокаліста. Розучування пісні «Діти України»	16
7. План-конспект заняття підготовчої групи «Вокальні вправи в ансамблі. Розучування пісні «Намалюю Україну»	21
8. Розробка відкритого заходу «Одна Батьківщина – і двох не буває»	25
9. Додаток 1. Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку. Зразкова студія естрадної пісні «Карамельки»	32
10. Додаток 2. Наказ МОН України «Про присвоєння та підтвердження почесних звань «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив».....	47
11. Додаток 3. Повідомлення в ЗМІ	54
12. Додаток 4. Матеріали електронних видань	56
13. Додаток 5. Фотопрезентації виступів	69
14. Нагороди студії естрадної пісні «Карамельки».....	113
15. Список літератури.....	120

**Виховання громадянської свідомості, національної гідності через
виконання кращих творів вітчизняної музики**
(відповідно до змісту розділів
Програми національного виховання учнівської молоді Рівненщини
на 2008-2020 рр.)

Опис досвіду

Сьогодні, як ніколи постає питання про виховання громадянської свідомості, національної гідності підрастаючого покоління. Молодь має не тільки ідентифікувати себе з українським народом, але й прагнути жити в Україні, розбудовувати її як суверенну, незалежну, демократичну, правову і соціальну державу, виявляти національну гідність, знати свої обов'язки і права, цивілізовано відстоювати їх, сприяти громадянському миру і злагоді в суспільстві, поводитись компетентно, бути конкурентноспроможною, успішно самореалізовуватися в соціумі.

Заклад освіти посідає провідне місце у підготовці молодого покоління до життя. У школі здійснюється цілеспрямований педагогічний процес, який є керованим. Принципове значення в досягненні мети та ефективній реалізації змісту виховання громадянської свідомості, національної гідності в учнівської молоді приділяється педагогу, його професійній готовності та переконанні в необхідності його здійснення, духовному і моральному самопочутті, в якому виявляється любов і щирість ставлення до Батьківщини і яке є запорукою успішності прищеплення учням відповідної якості.

Актуальність досвіду

Виховання патріотичних та громадянських якостей учнівської молоді реалізується у різних формах, які передбачають організацію і здійснення освітнього процесу в межах офіційно відведеного часу на участь у різноманітних гуртках, клубах, студіях, ансамблях, заходах, що проводяться закладом освіти в позаурочний час.

Із 2001 року у Рівненській ЗОШ I-III ст. №8 працює студія естрадної пісні «Карамельки», яка із червня 2005 року має звання «Зразковий художній колектив» (у 2010 р., 2015 р. звання було підтверджено).

Об'єктивні потреби розвитку виховного аспекту громадянської активності учнів зумовили вибір проблемної теми, над якою системно працює колектив упродовж останніх років: *«Виховання громадянської свідомості, національної гідності через виконання кращих творів вітчизняної музики»* (відповідно до змісту розділів Програми національного виховання учнівської молоді Рівненщини на 2008-2020 рр.).

Важливою складовою всебічного гармонійного розвитку особистості є форма громадянської свідомості, що проходить через естетичні почуття. Для такого втілення необхідна визначальна умова творчості – вміння неповторно і глибинно передати у музичному творі свої думки, почуття через призму художнього світосприйняття.

Досвід роботи підтверджує, що на заняттях студії естрадної пісні «Карамельки» реалізується головна мета виховання – розвиток системи цінностей та якостей особистості школяра, які характеризують її ставлення до суспільства й держави, рідного краю, до інших людей, до себе, праці, природи, мистецтва.

Практична значущість

Досвід діяльності зразкової студії естрадної пісні «Карамельки» є суттєвим доповненням естетизації змісту освітнього процесу закладу, який працює над питанням «Інтегрований вплив освітнього простору навчального закладу на розвиток та самореалізацію компетентного вчителя та учня», а також сприятиме самореалізації кожного окремо взятого члена творчого колективу, виховання у нього рис працездатності, організованості на прекрасне та розвитку естетичного чуття; формування ціннісного ставлення до мистецтва.

Провідна ідея досвіду

Різновіковий склад творчого колективу та національно-патріотична тематика виступів сприяє вихованню громадянської свідомості та національної гідності учнів, належній пропаганді музичного мистецтва, а також орієнтує учнівсько-батьківський колектив на спільну участь у колективних справах благодійно-волонтерського змісту.

Інноваційна значущість

Авторські постановки пісенно-інструментальних композицій, власні аранжування пісень, вироблена система проведення традиційних заходів національно-патріотичного змісту, участь колективу у міських фестивально-конкурсних програмах та Всеукраїнських мистецьких конкурсах не тільки забезпечують долучення учнів молодшого, середнього та старшого шкільного віку до світу музики, а й формують полікультурну особистість, здатну сприймати естетичну довершеність світу музики, пропагувати кращі твори вітчизняної музики у власній інтерпретації; формують високий рівень національної свідомості і самосвідомості, почуття патріотизму, шанобливе ставлення до історії і культури українського народу.

Наукову теоретичну базу досвіду становлять праці О.Духновича, С.Миропольського, М.Пирогова, П.Тимошенко, П.Юркевича.

Авторами систем естетичного виховання дітей та молоді були видатні українські педагоги А.Макаренко, В.Сухомлинський.

Теоретичні положення про естетичний розвиток дітей засобами мистецтва, питання впровадження педагогічних умов та технологій, спрямованих на удосконалення процесу формування ціннісних орієнтацій підлітків у галузі музичної культури в музично-виконавських колективах, які функціонують у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, знаходять своє місце у працях Т.Фурсенко, О.Апраксіної, Б.Неменського.

Теорію і методику духовно-морального виховання молоді досліджували В.Бутенко, О.Дем'янчук, Л.Масол, Н.Миропольська, Г.Падалка, Ю.Петров, Г.Тарасенко.

Суть досвіду

Сучасне освітнє середовище на одне із чільних місць ставить художньо-естетичний розвиток дитини не тільки під час навчальних занять, а й в позаурочний час.

Тому, створюючи зразкову студію естрадної пісні «Карамельки», ставили перед собою завдання розвивати у юних вокалістів та інструменталістів не тільки природне вміння співати та музикувати.

Вагоме місце відводилося вихованню громадянської свідомості, національної гідності через врахування системи компонентів духовного світу сучасного учня.

Метою роботи зразкової студії естрадної пісні «Карамельки» є популяризація вокально-інструментальних творів як форми художньо-естетичного самовираження особистості, виховання в дітей цілісного та емоційного сприйняття музики, розуміння краси як естетичної категорії загалом.

Цільовий компонент. Мета занять – виховання учнів через виконання кращих творів вітчизняної музики.

Цей компонент включає визначення мети, яка спрямована на формування ціннісного ставлення особистості школяра до мистецтва. Під час занять роботу планую таким чином, щоб якомога повніше розкрити внутрішні творчі можливості кожної дитини. Пісенний матеріал подаю в єдності між загальним образом світу і духовним світом учня.

Стимулюючо-мотиваційний. Суть полягає в тому, що намагаюся так змодельовати заняття, щоб кожен вихованець відчув сприятливі для свого розвитку умови, комфортний вплив керівника і учасників студії, вплив освітнього простору заняття в цілому.

Змістовий. Основна ланка будь-якого заняття – зміст. Збагачення учнів почуттями громадянської свідомості, національної гідності відбувається у процесі ознайомлення з історією про героїчне минуле та сьогодення українського народу (на прикладі вивчення та виконання пісенного матеріалу).

З метою надання заняттю більшої емоційної привабливості використовую яскравий музичний матеріал (приклади патріотизму відомих історичних діячів, героїв країни минулого та сучасного). Кращі зразки записую на музичній студії, створюю аудіозаписи та відеокліпи, яких у арсеналі естрадної студії є вже 67.

Зміст вокально-інструментальних постановок студійців зводиться до створення високоякісних художніх постановок, демонстрації довершеного втілення музичного образу. Відповідно, до сказаного, завдання керівника колективу у системі освітнього процесу закладу зводиться до формування таких *компетентностей* кожного члена колективу:

Творча:

забезпечує формування креативних здібностей вихованців у процесі оволодіння мистецтвом вокалу та гри на музичних інструментах; спонукає до написання власних пісень, створення відеоматеріалу; розвитку музичної свідомості, естетичних смаків.

Пізнавальна:

забезпечує ознайомлення з поняттями та знаннями, які стосуються вокально-інструментальної музики, її історії, розвитку у різних часових вимірах; виховання засобами музичного мистецтва внутрішнього духовного світу.

Соціальна:

сприяє вихованню дбайливого ставлення до надбань світової культури та мистецтва, духовних та моральних цінностей рідного краю, народної національної свідомості, самореалізації в соціумі, професійного самовизначення.

Практична:

сприяє оволодінню ансамблево-виконавськими навичками, сценічного виступу, акторській майстерності, вокально-інструментальній імпровізації, які необхідні для подальшої музично-творчої діяльності.

Музично-творча діяльність керівника колективу вимагає реалізації таких виховних *принципів*:

- духовно-морального виховання;
- художньо-естетичного виховання;
- творчого виховання;
- індивідуального підходу;
- практичного спрямування.

Зміст діяльності керівника студії естрадної пісні зводиться до наступного: заняття проводяться у комбінованій формі. На заняттях діти мають змогу прослухати теоретичний матеріал, побачити приклад виконання музичного твору та відпрацювати отримані знання на практиці.

Соціальна значимість діяльності зразкової студії естрадної пісні «Карамельки» зводиться до наступної тези: діти, які є членами колективу і пропагують твори вітчизняної музики, у міру своєї постійної зайнятості (освітня і вокально-інструментальна діяльність) підтверджують думку педагога К.Ушинського: *«Хочеш, щоб дитина була щасливою, навчи її працювати»*.

Результативність досвіду

Необхідною умовою навчання на заняттях гуртка є дотримання основних положень:

- правильний підбір творів, які б відповідали пізнавальним можливостям учнів;
- образний зміст твору слід розкривати в ході художньо-педагогічного аналізу.

Ефективність цього процесу досягається за рахунок обговорення вчителем разом із учнями нового матеріалу.

У практиці роботи керівника – залучення учнів до відеоперегляду кращих зразків виступів вокально-інструментальних ансамблів, національних проектів.

Кінець кожного навчального року знаменується проведенням відкритих занять для батьків, що є підсумком роботи колективу і демонстрацією набутих знань та навичок.

Учасники студії – призери мистецьких конкурсів міського, обласного та Всеукраїнського рівнів (8 останніх років):

2012 рік

- міський конкурс естрадної та авторської пісні «Веселий вулик» - III місце;
- Всеукраїнський конкурс (міський етап) «Весняний первоцвіт» - лауреат.

2013 рік

- міський конкурс естрадної та авторської пісні «Веселий вулик» - I та III місця;
- міський конкурс «Стань зіркою» (молодша група) – півфіналісти, старша група - II місце у фіналі (приз: безкоштовний запис на телевізійному каналі «Сфера ТВ»).

2016 рік

- міський конкурс естрадної та авторської пісні «Веселий вулик» - I місце;
- Всеукраїнський фестиваль «Мамина сорочка» (м. Полтава) - II місце;
- Всеукраїнський конкурс (міський етап) «Пісня буде поміж нас» - I та II місця.

2017 рік

- міський фестиваль вуличних вертепів та музик «Нова радість стала» - учасник.

2018 рік

- міський конкурс естрадної та авторської пісні «Веселий вулик» - I місце (номінація «Авторська пісня»), II місце (номінація «BIA»);
- обласний Гіт арт Fest – 2018 - I місце.

2019 рік

- міський конкурс естрадної та авторської пісні «Веселий вулик» - учасник у номінації «Соло» (старша вікова категорія), учасник у номінації «Тріо» (авторська пісня), лауреат у номінації «BIA».

2020 рік

- міський фестиваль вуличних вертепів та музик «Нова радість стала» - учасник.

Вихованці зразкової студії естрадної пісні «Карамельки» є постійними учасниками міських заходів патріотичного змісту, організовують концерти для дітей, що навчаються у школах-інтернатах, презентують концертні програми військовим, які перебувають на лікуванні у військовому шпиталі.

Про роботу колективу свідчать записи на радіо («З невичерпної криниці»), місцевому телебаченні (РТБ: «Акваріум», 2012 р., «Тінейдж простір», 2013 р., РІВНЕ – 1: «Ціна свободи», квітень 2015 р., трансляція відеокліпу пісні «Офіцери», січень 2015 р., «Різдвяний вертеп», 2017р.) та повідомлення у пресі.

Ефективність

Перед вчителем постає багато складних і водночас важливих завдань. Як виростити гармонійну особистість, на які моральні цінності зорієнтувати дитину? Як підтримати допитливість учнів і зробити процес навчання та виховання цікавим і бажаним? Як зберегти і примножити доброту, людяність, любов до рідної землі, повагу до держави та людей? Для вирішення цих проблем намагаюся підходити творчо і змістовно.

Важливе значення надаю наочно-технічному забезпеченню заняття. Використовую інформаційні, мультимедійні, комп'ютерні засоби навчання та виховання. Як творчий учитель, постійно шукаю шляхи вдосконалення та творчого підходу до проведення занять гуртка.

Сьогодні, коли перебудовується система загальної освіти, важливо не втратити головне - людину, як особистість, яка не тільки має знання, а й здатна розуміти і відчувати прекрасне. Саме тому, чільне місце відводиться позашкільно, зокрема, гурткам естетичного спрямування - одній із основних форм організації музично-виховної роботи у закладі освіти, що формує свідомого громадянина, патріота, моральну особистість.

Труднощі

У сучасному інформаційно насиченому світі, як ніколи, переконуєшся, що вчитель – все ще учень. Треба багато працювати над собою, вивчати нові технології та методики, щоб не відчувати нестачу фахових і психолого-педагогічних знань, які є суттєвою допомогою у формуванні ціннісних ставлень та орієнтацій сучасного школяра.

План - конспект заняття старшої групи

Тема. Гра на електронних музичних інструментах в ансамблі. Розучування пісні «Гради вогняні»

Мета. Формувати загальні навички гри на електронних інструментах, навички концертного виконання твору, розкриття образу. Закріпити теоретичні знання (знаки альтерації в тональності, динамічні відтінки, штрихи). Розвивати техніку гри на гітарах, клавішних, ударній установці; слуховий самоконтроль виконання, гармонійний слух, образне мислення. Виховувати громадянську свідомість, національну гідність, позитивні моральні якості, емоційно - образне сприйняття твору, естетичний смак.

Цілі.

Учні знатимуть про електронні музичні інструменти (теоретичні відомості).

Учні вмітимуть грати в ансамблі.

Тип уроку. Комбінований

Обладнання: музичні інструменти (ритм-гітара, бас-гітара, клавішний інструмент, ударна установка), нотний матеріал, комп'ютер, відео- і аудіозаписи, підсилювальна апаратура, комутація.

Методи, прийоми, види, форми роботи: виклад знань теоретично і застосування їх на практиці. Імпровізація, аранжування.

Хід заняття

I. Організаційний момент. Музичне вітання

Підключення апаратури. Настроювання інструментів.

II. Мотиваційний етап

Вміти грати на електронних музичних інструментах – мрія багатьох підлітків. Інструментальне музикування – це, насамперед, форма творчого самовираження. Успішність такого музикування дає імпульс для створення дитячих інструментальних ансамблів, які можуть стати прикрасою й гордістю навчального закладу. Музичний матеріал повинен бути доступним для спільного виконання і учнів, і вчителя, призначений для розвитку творчих здібностей школярів. По його зразку діти можуть обробляти й складати свої пісні для наступних концертних виступів.

III. Теоретичні відомості про інструменти та їх практичне використання **Ритм-гітара.**

- розповідь про сучасну електрогітару, її будову, темброві і динамічні можливості;
- технічна характеристика електрогітари, темброблоку, підсилювача і звукових колонок;
- правила підключення електрогітари, користування і збереження інструменту;
- положення гітари під час гри.

Заняття з гітаристом:

- гра медіатором, оволодіння різними видами техніки: акорди, арпеджіо, легато, глісандо, піццікато, вібрато, тремоло, піджимання струни;
- буквено-цифрове позначення акордів, виконання різних ритмічних малюнків в акордовому викладенні;
- практичне вивчення гам, акордів, каденцій, п'єс в різних позиціях і тональностях.

Бас-гітара.

- розповідь про історію виникнення, будову, технічну і темброву характеристики інструмента;
- комплект підсилювальної апаратури, підключення, користування і збереження інструменту;
- заземлення і правила техніки безпеки;
- функції бас-гітари в ансамблі.

Заняття з гітаристом:

- постановка виконавця з інструментом під час гри (стоячи, сидячи);
- постановка правої руки і прийоми звуковидобування (гра пальцями «піццікато» та медіатором);
- гра на відкритих струнах;

- постановка лівої руки, положення великого пальця (опори); аплікатура і позиції;
- штрихи: деташе, легато, стаккато, портато;
- вправи на з'єднання першої та другої позицій.

Клавішний інструмент.

- сучасні клавішні інструменти: технічна характеристика, принцип експлуатації і підключення до підсилювальної апаратури;
- правила техніки безпеки;
- темброві і динамічні можливості інструментів: діапазон, регістри, мануали (клавішні переключення);
- місце і роль клавішного інструменту в ансамблі, оркестрі;
- сольна функція інструменту (темброві різновидності, гучність);
- акомпануюча функція (гармонія, ритм, динаміка).

Заняття на клавішному інструменті:

- гра автогармонії;
- гра двома руками з автогармонією з використанням декількох стилів почергово.

Ударні інструменти.

- вивчення інструментів ударної установки, їх будова і розташування;
- функції інструментів ударної установки;
- нотний запис інструментів ударної установки.

Заняття на ударних інструментах:

- посадка за інструментом; великий барабан, підвісні тарілки, хай-хет (педальні тарілки), малий, середній і великий тамтамі;
- координація рук і ніг, вивчення танцювальних ритмів;
- вправи для розвитку різних видів техніки гри.

IV. Гра в інструментальному ансамблі

- поняття «акомпанемент»; функція і роль кожного інструменту в акомпануючій групі;
- розповідь про соло і звуковий баланс між солістом і акомпанементом.

Гра в ансамблі:

- настроювання ансамблю, чистота виконання, єдність темпоритму;
- підпорядкування індивідуального виконання ансамблевому звучанню (в цілому);
- почерговий вступ інструментів, інструментальні заставки і їх виразне значення;
- звуковий баланс між інструментами ансамблю, динамічне виділення соло-епізодів;
- розучування інструментальних п'єс і акомпанування солістам-вокалістам, солістам-інструменталістам;
- зчитування нот з листа;

- вивчення ритмів, найбільш поширених у сучасній естрадній музиці.

V. Розучування пісні «Гради вогняні» (з репертуару гурту «Мандри»). Аранжування

1. Визначення текстових та інших неточностей.
(звернути увагу на темпові співвідношення, динамічний план, фразування)
2. виправлення неточностей, робота над технічно складними місцями.
(відпрацювання точного метро - ритмічного малюнку)
3. Корекція динамічного плану твору.
(звернути увагу на раптову зміну динаміки (від ff до субіто pp), хвилеподібне звуковедення; відпрацювання відповідного звуковидобування)
4. Виконання твору інструментальною групою ансамблю.
5. Обговорення емоційного навантаження твору.
 - Які почуття викликає твір?
 - Чи допомагає назва розкрити задум композитора?
 - Які засоби музичної виразності використовує композитор?
6. Відпрацювання виконання.
(спонукати учнів до максимального різнобарвлення звуку, розвивати вміння слухати себе «зі сторони»)
7. Короткий аналіз змісту та форми твору.
8. Розбір музичного матеріалу.
(стежити за аплікатурою та звуковидобуванням)
9. Створення високохудожньої імпровізації музичного твору.

VI. Заключна частина (підведення підсумків)

- обговорення з учнями обсягу роботи;
- перелік проблемних місць;
- чим можливо доповнити інструментальне виконання? (слайди, відео)
- аналіз роботи учнів на занятті (оцінка уваги, працьовитості, сконцентрованості, емоційності).

VII. Домашнє завдання

Переглянути відеозаписи, прослухати аудіозаписи місцевих вокально-інструментальних ансамблів.

План – конспект

заняття молодшої групи

Тема. Розвиток співацького голосу вокаліста. Розучування пісні «Діти України»

Мета. Розвивати вокальні навички учнів шляхом відпрацювання правильної вимови слів під час виконання музичного твору (артикуляційний апарат, дикція), вміння визначати характер музики та виразно передавати його в музично-виконавській діяльності. Формувати навички слухового контролю й оцінки власного співу. Виховувати громадянську свідомість, національну гідність; вчити бачити красу навколишнього світу.

Цілі.

Учень знатиме про створення інтонації та мелодії голосними звуками.
Учень вмітиме взаємопов'язувати теоретичний матеріал із музичною практикою.

Тип заняття: урок формування вмінь і навичок

Обладнання: музичний інструмент (фортепіано), нотний матеріал, комп'ютер, відео- і аудіозаписи, шкільна дошка.

Методи, прийоми, види, форми роботи: виклад знань теоретично і застосування їх на практиці, частково-пошуковий.

Хід заняття

I. Організаційний момент. Музичне вітання

Забезпечення емоційної готовності до уроку.

Сьогодні гарний день, у мене веселий настрій! Так хочеться співати!

Посміхніться і ви, я бажаю вам удачі. На нас чекає цікава і захоплююча мандрівка до світу вокального мистецтва.

II. Мотиваційний етап

Керівник гуртка.

- Нагадайте, будь ласка, що обов'язково треба робити юним вокалістам?

Учень.

- Займатися вокальними вправами, дихальною та артикуляційною гімнастикою.

Керівник гуртка.

- Скажіть, а для чого потрібно розспівуватися на кожному занятті? Може це зовсім необов'язково?

Учень.

- Розспівуватися на кожному занятті обов'язково, адже артикуляційний апарат набуває навичок правильної вимови слів при співі.

III. Вокальна гімнастика

(домагатися заокругленості звуку, його високої позиції, дзвінкості; допомогти вокалісту зберегти при співі єдину манеру формування голосних: відтворення їх у чистому вигляді, без спотворень)

IV. Вправи на голосні звуки

- тричі повторити уривчасто, на четвертий раз – протяжно «ж, м, з, н, б»;
- виспівування скоромовки «да-де-ді-до-да-де-ді-до-да-де-ді-до-ду»;
- спів на одній ноті складів «ма, ме, мі, мо, му» (якщо звучання глухе – виконувати з дзвінками приголосними «ді-де»);
- спів на складах «ді, зі, мі, лі, ля»;
- ліквідування напруження нижньої щелепи під час співу різноманітних нотних прикладів, вправ («ай-ай, ля-ля, дай-дай, та-та»);
- виконання вправ на складі «ду-ду, ту-ту; му-му, мо-мо; ду-ду-ду, ду-ду-ді; мо-мо-мо, мо-мо-мо; ту-ту-ту, ту-ту-ту; му-му-му, му-му-му» (для усунення недоліку, коли щелепа є в'ялою та пасивно опущеною, а обличчя – невиразним).

V. Артикуляційна гімнастика

Керівник гуртка.

- Сьогодні на занятті ми продовжимо роботу над дикцією та артикуляцією.
Що таке дикція?

Учні.

- Дикція – це чітка, ясна, розбірлива вимова слів тексту.

Керівник гуртка.

- Що таке артикуляція?

Учні.

- Робота органів артикуляційного апарату, спрямована на утворення звуків мови (голосних і приголосних).

Керівник гуртка.

- З чого складається наш мовний апарат? (вчитель демонструє зображення мовного апарату)

Учні.

- Верхня і нижня щелепи, язик, піднебіння, зуби.

Керівник гуртка.

- Всі ці органи беруть участь в формуванні звуку?

Учні.

- Так.

Керівник гуртка.

- Розпочнемо артикуляційну гімнастику. Кожну вправу повторюємо 10 разів.

- підняти язичок до носа і опустити до підборіддя (розтягується нижня частина язичка, і зміцнюються м'язи нижньої щелепи);
- звернути язичок у трубочку і зробити вдих через ніс, а видих здійснити через язичкову трубочку (вправа на твердість форми);
- облизати верхню і нижню губу за годинниковою, а потім проти годинникової стрілки (вправа на рухливість язичка);
- надути по чергово ліву та праву щічки;
- надути обидві щічки та «прополоскати» ротик;
- погладити язиком верхні та нижні зубки;
- погладити язиком тверде піднебіння, доторкнутись до м'якого піднебіння;
- витягнути губи вперед, зробити поцілунок;
- виконати вправу зі звуком «л» («люлечки-люлі»);
- «відкусити» великий шматок від уявного яблука.

Керівник гуртка.

- Молодці! А зараз виконаємо артикуляційну гімнастику у формі гри на вірш О.Вациєтиса «У кого що всередині?»

В кульбабок білих - виліталка.

(учні легко здувають уявний пух з долоньок)

У мотоцикла – ричалка.

(учні супроводжують вимову звукозображального елемента «трр-трр» круговими рухами кулачків)

У годинника – спішилка.

(учні активно й чітко вимовляють склади «тік-так» і виконують коливання з боку у бік, імітуючи маятник годинника)

А в дівчаток є смішинка.

(учні вимовляють склади «ха» і «хі» у фальцетному реєстрі)

А у мишки є пищалка.

(склад «пі» вимовляється тоненько і швидко)

А у коника – іржалка.

(голосом на фонемі «і» зображується іржання Коника-горбоконика (лінія показується мізинцем) і Сивки- Бурки (лінія показується рукою)

Є у носика – сопілка.

(тихенько шмигають носиком)

В їжака - пихтілка.

(пошепки й неголосно чергується склад «пих»)

У телефона – дзвонилка.

(зображується «голос» міжміського телефону – довге «тру-у-у» губами, міського – «тру-у-у», розділене паузами)

А у сонечка– світилка.

(діти співають будь-який звук; кластерна пляма повинна прозвучати достатньо довго, щоб освоїти можливості вільного співу).

VI. Знайомство з піснею «Діти України»

Бесіда

Керівник гуртка.

- Сьогодні на уроці ми будемо знайомитися із піснею «Діти України» Володимира Куртяка, у якій розповідається про красу рідної землі, її неповторність; про те, що треба бути небайдужим до всього, що оточує нас.

- Послухайте пісню і виберіть ті зображення, про які розповідається у ній.
(учні слухають твір і вибирають: сонце, небо, зорі (картки зі словами: «природа», «родина», «щастя»)

- До чого нас закликає автор твору?

Учні.

- Радіти кожній хвилині життя.

Керівник гуртка.

- Який характер пісні?

Учні.

- Ніжний, світлий.

VII. Розучування 1 куплету пісні

Керівник гуртка.

- Послухайте перший куплет пісні. Зі скількох фраз він складається?

(керівник гуртка виконує пісню)

Учень.

- З чотирьох.

Керівник гуртка.

- Зверніть увагу на те, що мелодія у кожній фразі піднімається все вище і лише у другій – звучить так, як у першій фразі. Промовте чітко і виразно слова 1-го куплету.

(учні промовляють слова 1-го куплету)

Керівник гуртка.

- А тепер заспівайте фрази на легато.

(учні співають куплет, зберігаючи формування голосних звуків, їх зв'язність, а приголосні звуки при цьому обов'язково вимовляють чітко та коротко, слідкуючи за дикцією і артикуляцією. Керівник гуртка аналізує чистоту виконання, виправляє помилки, слідкує за округлим звучанням на опорі, за правильним взяттям дихання. Стрибки в мелодії відпрацьовуються в уповільненому темпі. За допомогою диригентських жестів учителя розучується 1-ий куплет)

VIII. Підсумок заняття

Керівник гуртка.

- Я сподіваюся, що сьогодні ви дізналися багато нового, вам було цікаво на занятті. Коли будете повертатися додому, подивіться довкола, побачите багато дивного і прекрасного.

IX. Домашнє завдання

Керівник гуртка.

- Перед дзеркалом попрацюйте над співочим диханням, дикцією і артикуляцією.

План - конспект
заняття підготовчої групи

Тема. Вокальні вправи в ансамблі. Розучування пісні «Намалюю Україну»

Мета. Розвивати вокально-хорові навички, сольфеджування, активного сприйняття музичного твору; розвивати артистичні, музично-творчі здібності дітей. Вчити розрізняти елементи музичної мови. Формувати художній смак, музичні інтереси школярів. Виховувати громадянську свідомість, національну гідність, любов до рідної мови, української пісні.

Цілі.

Учні знатимуть основні вокальні навички, правила співу, основи «ланцюгового» дихання.

Учні вмітимуть користуватись костоабдомінальним і діафрагматичним диханням; через спів передати образний зміст пісні, володіти чистотою інтонування, технікою динамічних відтінків, чіткістю дикції.

Тип уроку: урок застосування знань, умінь і навичок

Обладнання: музичний інструмент (фортепіано), нотний матеріал, комп'ютер, відео- і аудіозаписи, пісенник.

Методи, прийоми, види, форми роботи: розповідь, бесіда, демонстрація, творча діяльність учнів.

Хід заняття

I. Організаційний момент

Музичне вітання (по мажорному тризвуку).

II. Мотиваційний етап.

Керівник гуртка.

- В наш час багато дітей мріють стати співаками. Однак, щоб стати виконавцем треба мати гарний голос, володіти чистотою інтонування, технікою динамічних відтінків, чіткістю дикції, музикальністю. Втім, навіть маючи в арсеналі вище перераховані якості не завжди можна підкорити слухача, адже тільки розуміючи художній задум композитора, відчувши характер твору можливо передати його емоційний зміст.

III. Вокальна гімнастика

- розспівування з освоєнням музичної грамоти, сольфеджування вправи;
- розспівка на склади «ділі-ділі-дон» (по півтонах вгору і вниз);
- розспівка на склади «мі - ме - ма - мо - му» (по мажорному тризвуку вгору і вниз);
- вправа для сольфеджування.

IV. Вправи на дихальний та артикуляційний апарат

- дихання животом (дихальна діафрагма);
- нюхаємо квіточку;
- надуваємо кульку;
- нюхаємо квіточку та надуваємо кульку;
- різке видихання повітря;
- вправи для язика;
- «змійка».

V. Основні вокальні навички

- посадка ансамблевого співака, положення корпусу, голови, артикуляція при співі, навички співу сидячи і стоячи;
- дихання перед початком співу, одночасний вдих і початок співу;
- різноманітний характер дихання перед початком співу в залежності від характеру твору: повільне, швидке;
- знайомство з навичками «ланцюгового» дихання;
- затримання дихання перед початком співу, виконання пауз між звуками без змін дихання (staccato);
- робота над диханням як важливим фактором виразного виконання.

VI. Робота над дикцією

Керівник гуртка.

- Серйозною перешкодою в роботі над дикцією є занадто м'явий або напружений язык. Цей орган являє собою сукупність м'язів, розташованих у різних напрямках, завдяки чому він може різко змінювати свою форму і положення, від чого залежить правильне звучання голосних і приголосних, їх чітка вимова. Тому необхідно домагатися в роботі языка повної м'язевої свободи.

- «Внутрішнім поглядом» огляньте порожнину рота, природне положення языка, який спокійно лежить у нижній щелепі, його кінчик торкається внутрішньої поверхні нижніх зубів біля їхніх коренів. Угорі – «високе піднебіння». Корінь языка спокійний, опущений, тому гортань спокійна, вільна. «Послухайте» і запам'ятайте ці відчуття.

- Якщо не виходить відразу все відчутти, то візьміть дзеркало, подивіться, а потім уявляйте собі будову рота, ніби ви дивитеся в дзеркало. Коли язык лежить горбом, то він підтягує і напружує гортань, порушуючи гармонію в співі. Насильно укладати язык не варто, корисно за допомогою дзеркала зафіксувати цей дефект, відчутти його і пошукати комфортне положення і стан. Тут допоможуть очі та увага.

- У вокаліста язык повинен бути твердим, гіперактивним, бо саме язык відповідає за правильне звуковидобування.

(особливої уваги в роботі потребує приголосний «р». Діти молодшого шкільного віку вимовляють його досить м'яво, що зумовлено м'язевою слабкістю та пасивністю передньої частини языка. Удосконалюючи вимову цього приголосного, можна рекомендувати вправи, при співі яких відчувалося б тремтіння кінчика языка)

Виконання вправи:

- інтонування зубних языкових (д, з, т, р, л, н) та губних приголосних (б, п, в, м);
- інтонування складів «кра-кро-кру; бра-бро-бру; дра-дро-дру; пра-про-пру; гра-гро-гру; тра-тро-тру»;
- виконання вправи зі звуком «л» («люлечки-люлі»).

(темп на початковому етапі роботи щодо напруженості м'язів языка повинен бути помірним, вправи співаються або на одному звуці, або гамоподібно)

VII. Знайомство з піснею

Українська пісня - це великий скарб нашого народу, його душа. Адже у пісні - його радощі й болі, любов до рідної землі та ненависть до ворогів. У пісні - вся краса людських почуттів та невмирущість традицій. Пісня - це наша історія.

Хто не знає рідної мови, цурається рідної пісні. Обкрадає свою душу, зневажає свій народ. Ми повинні пишатися тим, що ми українці, адже наша

мова одна з найспівучіших, а наша пісня відома у всьому світі. Це наша гордість, наше багатство.

Керівник гуртка.

- Сьогодні ми будемо вивчати пісню «Намалюю Україну» (муз.

А.Олейнікової, сл. Л.Ратич). Уважно послухайте та скажіть, який характер пісні, які почуття викликає даний твір?

Учень.

- У пісні розповідається про рідний край, Україну. Твір сповнений любові до своєї землі, патріотичного змісту.

VIII. Розучування 1 куплету пісні

Правила співу:

- коли співаєте та берете дихання, треба стояти рівно, розслаблено, відчувати опору в ногах;
- віддавайте дихання поступово, плавно, дбайливо, без поштовхів, не форсуючи видих;
- використовуйте діафрагматичне і костоабдомінальне дихання.

Робота над текстом, інтонаційною лінією пісні:

- вивчення інтонаційної лінії у творі;
- робота над м'яким, вільним звуком, який зберігає плавність при чіткому виконанні ритму, ланцюговим диханням, мікшуванням;
- розвиток уміння користуватись м'якою та твердою атакою;
- ансамблеве злиття голосів; відпрацювання внутрішнього відчуття тембрального звучання голосів;
- чіткість вимовлення приголосних;
- обговорення емоційного навантаження твору.

(пісня виконується в помірному темпі. 1-ий куплет складається з двох музичних речень, в яких по дві фрази; починається спів на тр, закінчуємо на f, приспів - на tf)

IX. Підсумок заняття

Керівник гуртка.

- Сьогодні ми повторили вокальні навички (дикція, повна м'язева свобода язика). Що вам запам'яталося? Яку пісню ми вчили?

Відповіді учнів.

X. Домашнє завдання

Намалюйте вдома те, що вам у цьому світі найбільше подобається. А на наступному занятті ми розглянемо ваші роботи.

Розробка відкритого заходу **«Одна Батьківщина – і двох не буває»**

Мета.

Формувати громадянську свідомість, національну гідність, розвивати патріотичні почуття учнів, любов та повагу до землі, до українського народу, його державних символів.

Обладнання:

карта України, малюнки учнів на тему «Малюю

Україну», пісенник, диски з мінусовками, музичні інструменти (клавішні, гітари, ударна установка), комп'ютер, підсилювальна апаратура, мікрофони.

Сценарій заходу

Вступне слово вчителя

Україна! Наша рідна земля, наша Батьківщина. Вона для всіх рідна, хто її поважає і любить, колиска найкращих у світі пісень, вічна надія на волю і кращу долю.

Мені над усе більш нічого не треба:
Домівка матусі, волошки в житах,
Вишневий світанок, полив'яне небо
І сиза роса на траві при шляхах.
Таке все тут миле, доступне і гідне -
Високі тополі і тихе село...
Таке одкровення, насущне і рідне,
Воно в мою душу навіки вросло.
Коралі калини і мамині очі,
І доля - з лелечого наче крила...
Я більшого щастя на світі не хочу,
Щоб лиш Україна міцніла й цвіла.

Не треба більшого щастя, аби лише Україна розвивалася, зміцнювалася, а ми, її громадяни, робили все для того, щоб наша держава убла серед передових країн світу.

Ми - українці! Це звучить гордо.

Виконання пісні Т.Петриненка «Україна»

Учень

Уперше назву «Україна» вжито у Київському літописі 1187 року на означення Переяславської, Київської та Чернігівської земель. Є кілька версій щодо значення слова «Україна»:

- «країна», «край»;
- прадавня назва сонячної благодаті, райська земля;
- в українській мові вживається від дієслова «украяти», яке означає «відокремити».

Отже, «Україна» - означає земля відокремлена від решти, наша власна земля.

Учень

Україна - одна з найбільших європейських держав, її площа - 604 тис. кв.км. На території проживає понад 110 національностей. Чисельність населення України становить близько 46 млн. чоловік.

Виконання пісні Н.Май «Журавлята»

Вчитель

З чого починається Батьківщина для нас?

Учень

Батьківщина - це будинок, у якому ти живеш,
Це подвір'я і стежина, по якій до школи йдеш.
Кущ калини, запах м'яти і лелеки угорі,
Це ті яблуні крислаті, що так щедрі дітворі.
Батьківщина - це родина, батько, мати, прабатьки.
Це осель святкові вікна в довгождану коляду.
Знай, теплом пасхальна свічка повнить силу молоду.
Батьківщина - все довкола: школи галасливий двір,
Сад, струмок, пшеничне поле, і тополі вище зір,
А від них - у світ дорога, і куди б тобі не йти,
До батьківського порога шану і любов нести.

Виконання пісні D. Lemma «На світі є одна країна, яку люблю, це – Україна»

Вчитель

Ми часто чуємо про громадянську свідомість, національну гідність. Як ви розумієте значення цих понять? Що вони означають? *(учні висловлюють свої думки)*

Вчитель

Ми часто чуємо про людей, яких називають патріотами. Патріот - з грецької означає «земляк», «співвітчизник», людина, яка любить свою Батьківщину. Патріотизм - це любов до Батьківщини, до свого народу. Чи можна назвати патріотом людину, яка живе за межами своєї Батьківщини? *(учні висловлюють свої думки)*

Вчитель

Батьківщина, як і мати, в кожного одна. Вона, як і життя, дається людині лише раз. Ці слова належать поету В.Симоненку.

Учень

Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна матір рідну вибирати.
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Вчитель

Так, вона у кожного своя, вона у кожного одна. Її не замінить людині ні багатство, ні слава.

Сьогодні мені хочеться, щоб ви послушали лист українки з Канади, яку доля назавжди розлучила з Батьківщиною. Це – біль, крик душі та зболеного серця.

Виконання пісні В.Симоненка та А.Пашкевича «Синові»

Вчитель

Для кожної людини найдорожча, наймиліша та земля, на якій вона народилася, де живуть її батьки, дідусі і бабусі, де поховані предки.

Любімо і шануймо все, що є наше, найдорожче і найрідніше. Адже ми без Батьківщини, як птах без крил.

Хочеться вірити і сподіватись, що ви виростете справжніми синами рідної матері - України, не залишите її в біді, а допоможете підняти, розквітнути, щоб із гордістю і ви, і ваші діти могли сказати: «Ми – українці!»

Учень

Кожна країна світу має свої символи. А що таке символ? Символ - це предмет, який характеризує державу, відображає її традиції, побут, господарювання, історичне минуле, прагнення народу.

Символи України - Гімн, Герб та Прапор.

Учень

Гімн - це головна пісня, яка виконується в державі на всіх урочистостях.

Слова палкі, мелодія вродлива.
Державний Гімн ми знаємо усі.
Для кожного села, містечка, міста -
Це клич один з мільйонів голосів.
Це наша клятва, заповідь священна,
Хай чують друзі й вороги,
Що Україна вічна, незнищенна,
Від неї ясне сонце навкруги.

Звучить Гімн України у виконанні всіх учасників заходу

Учень

Герб - розпізнавальний знак держави. Герб - це символ влади, емблема держави. Цей знак - картинка зображується на прапорах, грошових знаках, печатках, офіційних документах. Український народ має герб - тризуб. Він дуже старовинний. Запровадив його князь Володимир Мономах. На гербі можна побачити зброю: лук, меч, а якщо придивитися: слово - воля. Тризуб символізує мир і творчу працю споріднених поколінь.

Учень

Наш герб - тризуб, це воля, слава, сила.
Наш герб – тризуб. Недоля нас косила
Та ми зросли, ми є, ми завжди будем.
Добро і пісню ми несемо людям.

Учень

Прапор - полотнище певного кольору чи поєднання кольорів, часто з певним зображенням, прикріплене до древка. Офіційна емблема держави, символ її суверенітету.

Вчитель

Давайте подумаємо... Чому саме ці два кольори вибрано для нашого прапора? Які почуття викликає у вас жовтий колір?

(учні висловлюють свої думки)

Вчитель

Так, правильно. Жовтий колір - це колір пшеничної ниви, колір хліба - зерна, що дарує життя всьому істотному на землі, це - колір сонця, без лагідних променів якого не дозрів би, не заколосився життєдайний колос. А про що вам говорить синій колір? Звичайно, це колір ясного, чистого, мирного неба.

Тому, мабуть, народ України й вибрав поєднання цих кольорів для свого Національного Прапора.

Учень

Небеса блакитні сяють з глибини,
А пшеничні й житні мерехтять лани.
Образ цей, не зблідне, хоч минуть літа.
Це знаменно рідне - золото й синява.

Виконання пісні З.Красуляк «Україно»

Учень

2 вересня 1991 року над будинком Верховної Ради України було піднято синьо-жовтий Національний Прапор - символ незалежності та суверенітету нашої держави. Сьогодні синьо-жовтий прапор майорить на всіх державних установах України. Він здіймається над усіма посольствами нашої держави в багатьох країнах світу, під ним ходять у морях, океанах українські пароплави. Стрімко злітає це полотнище і на різних спортивних змаганнях, коли на п'єдестал пошани підіймаються українські спортсмени. Гордо розвівається синьо-жовте знамено, промовляючи всьому світу: «Є у світі Україна».

Учень

У держави повинен існувати закон, за яким живе держава. Такий закон називається КОНСТИТУЦІЄЮ. Існує він і в нашій молодій, незалежній державі. Конституцію було прийнято на V сесії Верховної Ради 28 червня 1996 року. Цей день став святковим у нашому календарі.

Конституція - Основний закон держави, де записано його суспільний та державний механізм будови. У статті 10 Конституції записано, що державною мовою українського народу є українська мова.

Учень

Солов'їну, барвінкову,
Колосисту навіки,
Українську рідну мову
В дар дали мені батьки.
Берегти її, плекати,
Буду всюди й повсякчас,
Бо єдина, так як мати,
Мова кожного із нас.

Учень

Добутий з надр далеких поколінь
Ти скарб наш вічний, українська мово,

Тебе кували в кузнях ковалі -
І гартувалось сталлю кожне слово.
Для мене рідна ти з дитячих літ,
Коли співала мати колискову,
І гріх забуть Шевченків «Заповіт» -
Святе й безсмертне Кобзареве слово.

Вчитель

Поряд із символами державними - візитною карткою нашої держави у світі, крокують давні українські національні символи - обереги, що втілюють у собі глибоку духовність, історичну природу. Вони зігрівають серце, збагачують душу, надихають на творчу працю і подвиги. Це улюблені рослини, предмети: у американців - клен, у нас - верба та калина.

Калина - дерево українського народу. Вона пов'язується з народженням Всесвіту, вогняної трійці - Сонця, Місяця, Зорі. А оскільки ягоди калини червоні, то й стали вони символом крові та невмирущості роду. Тому на весільних сорочках молодих вишивались кетяги калини.

Калина - це символ і кохання, і дівочої краси, і щастя. Навесні калина вкривається білим цвітом і стоїть, як наречена в білому вбранні, а восени палахкотить гронами червоних плодів. Калиною прикрашають весільний коровай, оселю. Народ склав про калину багато легенд, пісень. А поети присвятили цьому прекрасному дереву багато віршів.

Учень

Говорила мати: «Не забудься, сину,
Як будуєш хату, посади калину.
Бо вогненні грона - наша кров червона,
Зоряна калина - і краса, і врода
Нашої країни, нашого народу».
Пам'ятаєш, сину, що сказала мати:
«Посади калину в себе біля хати».

Виконання пісні Р.Квінти та В.Куровського «Одна калина»

Учень

Верба - це символ краси, неперервності життя. Вона дуже живуча. З давніх-давен в країні вербу вважали святим деревом. Дуже часто в народних піснях верба є символом суму, туги. Як символом суму, туги за Україною стала верба, яку посадив Т.Г. Шевченко на чужині, перебуваючи на засланні.

Вчитель

Рушник... Його можна порівняти з піснею, витканою чи вишитою на полотні. Він як оберіг, супроводжує людину від народження до останніх хвилин життя.

Український рушник пройшов крізь віки і нині символізує чистоту почуттів, глибину безмежної любові до своїх дітей, до всіх, хто не черствіє душею. В українських родинх він щедро простелений близьким і далеким друзям, гостям.

У кожній сім'ї, де піростала дівчина, скриня мала повнитися рушниками. Коли син вирушав у дорогу, мати дарувала йому рушник, щоб беріг від лиха. Рушником накривали хліб на столі. Рушник - це оберіг, це символ життя.

Учень

З дитинства пам'ятаю рушники,
Що так любовно їх творила мама,
По-українськи хата на святки
Сіяла вишитими рушниками.
На полотні співали солов'ї
І красувались кетяги калини,
Зелений хміль в'юнився по гіллі,
Зоріли в колосках волошки сині.

Вчитель

Розмову про Україну та про її символи можна вести без кінця-краю, бо така багата і щедра наша земля, така славна її історія. Хочу, щоб кожен з вас запам'ятав те, про що ми сьогодні говорили.

Любімо свою землю, випрошуймо у Всевишнього ласки і допомоги, вивчаймо, знаймо і поважаймо її символи. Не даймо нікому її скривдити.

Виконання пісні О. Пономарьова «Заспіваймо пісню за Україну»

Додаток 1

**Рівненська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №8
Рівненської міської ради**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
науково-методичної ради
КУ «Рівненський міський
методичний кабінет »
Рівненського міськвиконкому
від 12.09.2016 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ управління освіти
Рівненського міськвиконкому
від 13.09.2016 № 375-осн.

**Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку.
Зразкова студія естрадної пісні «Карамельки»**

2 роки навчання

Рівне - 2016

Автор

С.Мосійчук, вчитель - методист музичного мистецтва ЗОШ № 8 м.Рівного

Рецензенти:

І.Ішук, методист комунальної установи «Рівненський міський методичний кабінет»

О.Гумінська, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Рівненського державного гуманітарного університету

О.Мельничук, заступник директора з навчально-виховної роботи ЗОШ № 8 м.Рівного

Пояснювальна записка

Велику роль у музичному вихованні сучасних школярів у знайомстві з сучасними музичними напрямками відіграють вокально-інструментальні гурти.

Метою програми є розвиток музичних здібностей та інтересів дітей, формування ціннісних орієнтирів учнів у галузі музичної культури в музично-виконавських колективах. Заняття сприяють знайомству з музично-естрадним мистецтвом, формуванню художнього смаку, вихованню естетичного смаку дитини, любові до мистецтва, до української пісні.

Завдання навчання і виховання учнів в естрадній студії:

Пізнавальне - виховання засобами музичного мистецтва естетичних ідеалів, позитивних моральних якостей, внутрішнього духовного світу.

Практичне – вивчення музичної грамоти, розвиток вокальних даних, акомпанування, одночасного співу і гри на інструменті, набуття певного обсягу музичних знань, умінь і практичних ансамблевих виконавських навичок, які необхідні для подальшої музично-творчої діяльності.

Творче - забезпечує підвищення майстерності виконання музичних творів, спонукає до написання власних пісень, створення відеокліпів, розвитку музичної свідомості.

Соціальне - сприяє вихованню громадянської свідомості, національної гідності через виконання кращих творів вітчизняної музики, інтересів і потреб до сучасної музики (рок, поп-музики, джазу тощо).

Перелічені завдання визначають зміст і форми роботи естрадної студії школярів.

Програма розрахована на учнів 1–11 класів. Репертуар підбирається керівником студії на власний розсуд.

Навчальна програма «Естрадний спів» розрахована на дітей та підлітків віком від 6 до 17 років:

Початковий рівень – 216 год. на рік, 6 год. на тиждень.

Основний рівень – 252 год. на рік, 7 год. на тиждень.

Навчання учнів гри або співу в музичному ансамблі має вестися за двома взаємозалежними напрямками. Один із них передбачає розвиток та удосконалення техніки гри чи вокалу, виконавської майстерності; інший — художньо-естетичне виховання активного шанувальника мистецтва, розширення музичного світогляду школяра, ціннісних формувань у галузі музичної культури.

Удосконалення виконавської техніки має здійснюватися послідовно, відповідно до дидактичного принципу: від простого — до складного.

Ансамблеві групи формуються з урахуванням музичних здібностей вихованців, а також анкетних опитувань і соціометричних досліджень, що є вирішальним чинником створення згуртованого колективу. Від цього багато в чому залежить успіх роботи музично-виконавського ансамблю.

У підготовчій групі займаються учні 1-6 х класів, у основній 7-11-х класів.

Програма підготовчого рівня навчання базується на нескладних піснях веселого характеру. Діти цього віку непосидючі, швидко втомлюються. Тому на заняттях необхідно частіше змінювати завдання. Специфіка роботи ВІА на початковому етапі передбачає індивідуальну роботу занять на різних музичних інструментах і з постановки голосу. При виборі репертуару варто враховувати ряд особливостей: твір повинен бути доступним для виконання, важливо, щоб учням був зрозумілий зміст того, що вони виконують. Цікавий репертуар виховує стійкий інтерес до музикування, діти отримують задоволення від творчого процесу.

В учнів 7-11 класів продовжується робота над розвитком музичного слуху, пам'яті, творчих здібностей, вишуканого смаку. На заняттях завдання ускладнюються: формується музично-виконавська дисципліна, практичне засвоєння способів і техніки виконання творів. Репертуар ускладнюється, збільшується діапазон голосового апарату. Удосконалюється техніка гри на музичних інструментах.

Вихованців варто навчити користуватися підсилювальною апаратурою, електромузичними інструментами і дотримуватися техніки безпеки.

Основу всього навчального-виховного процесу складає вивчення музичної грамоти, індивідуальна робота з постановки голосу та гри на різних музичних інструментах (згідно з Положенням про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.08.2004 р.).

Заняття з ВІА не обмежується індивідуальними і груповими заняттями з школярами. Необхідна також освітньо-виховна робота з батьками, постійне ознайомлення з успіхами дітей, регулярні зустрічі батьків з керівником гурту.

Перевіркою знань, умінь і навичок учнів є публічні виступи перед батьками, творчі звіти, концерти для широкої аудиторії, участь у конкурсах, фестивалях, створення власних відео кліпів тощо.

Програма є орієнтовною. Керівник колективу може вносити зміни та доповнення у її зміст і в розподіл годин, плануючи свою роботу відповідно до матеріального забезпечення та особливостей розвитку учнів.

**Початковий рівень
(молодший склад студії)
Навчально – тематичний план**

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	2	-	2
2.	Музично-освітні бесіди і слухання музики	6	-	6

3.	Заняття з постановки голосу:	20	80	100
3.1.	ансамблевий спів в унісон, двоголосний спів;	10	45	55
3.2	індивідуальний (сольний) спів	10	35	45
4.	Основи музичної грамоти	8	-	8
5.	Сольфеджіо	-	6	6
6.	Індивідуальні заняття на інструментах:	10	55	65
	- електрогітара;	2	14	16
	- бас-гітара;	2	14	16
	- ударні інструменти;	3	14	17
	- клавішні інструменти	3	13	16
7.	Камерний ансамбль (II півріччя)	-	15	15
8.	Концертна діяльність групи	-	14	14
	Разом:	46	170	216

Зміст програми

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина:

- організаційні питання;
- ознайомлення з розкладом і формами проведення занять;
- правила поведінки в колективі;
- правила гігієни та збереження голосу.

2. Музично-освітні бесіди і слухання музики (6 год.)

Теоретична частина:

1. Роль і значення музики в нашому житті.
2. Жанрові різновидності музики (вокальна і інструментальна, камерне мистецтво і великі форми).
3. Що виражає музика. Музичний образ.
4. Музична мова. Основні засоби музичного вираження (мелодія, гармонія, темп, тембр, динаміка тощо).
5. Танцювальні традиції і ритми сучасної музики.

3. Заняття з постановки голосу (100 год.)

3.1. Ансамблевий спів в унісон, двоголосний спів (55 год.)

Теоретична частина:

- Ознайомлення з основами вокального мистецтва, гігієною і збереженням голосу;
- Основи вокального дихання. Оволодіння навиками нижньореберного дихання;
- Вивчення механізму вокального звукоутворення;
- Слуховий контроль, виховання свідомого відношення до співу і розвиток вокального слуху.

Практична частина:

- Ознайомлення зі звуковеденням: легато, нон легато. Спів вправ з використанням цих штрихів;
- Вокальна постановка (спів сидячи, стоячи);
- Дикція і основні правила вимовлення в співі;
- Артикуляційний апарат: вокалізація і округлення голосних, вирівнювання голосних;
- Ритмічні вправи;
- Елементи двоголосся – чистота інтонування, голосоведіння.

3.2. Індивідуальний (сольний) спів (45 год.)

Теоретична частина:

- Голосові регістри, класифікація голосів;
- Вокальна постановка: положення корпусу тулуба, рук, ніг, голови, шиї під час співу;
- Співвідношення вдиху і видиху в залежності від характеру музики, тривалості і музичної фрази.

Практична частина:

- Вправи на дихання на одному звукові з постійним збільшенням його тривалості;
- Спів нефорсованим звуком;
- Поняття атаки звуку як початку співу (м'яка і тверда);
- Практичне вивчення механізму вокального звукоутворення;
- Робота з мікрофоном.

4. Основи музичної грамоти (8 год.)

Теоретична частина:

- Відомості про музичний звук;
- Нотний запис звуків;
- Тривалості нот, паузи, знаки альтерації, крапка біля ноти, ліга;
- Сильні і слабкі долі такту. Поняття про ритм, метр, розмір, такт, затакт;
- Поняття про прості і складні розміри;
- Поняття про темп, динамічні відтінки;
- Тони і півтони, звукоряд;
- Поняття про лад: мажор і мінор;

- Інтервали, їх обернення.

5. Сольфеджіо (6 год.)

Практична частина:

- Розвиток звуковисотного вокального інтонування в процесі читання нот;
- Сольмізація музичних прикладів;
- Слуховий аналіз;
- Сольфеджування інтервалів;
- Запис нотного диктанту.

6. Індивідуальні заняття на інструментах (65 год.)

Електрогітара (16 год.)

Теоретична частина:

- Ознайомлення з інструментом: загальні відомості, будова і стрій гітари;

Практична частина:

- Постановка правої руки (видобування звуку);
- Постановка лівої руки (акорди);
- Гами, вправи, п'єси.

Бас-гітара (16 год.)

Теоретична частина:

- Історія винаходу, будова, технічна і темброва характеристика інструмента;
- Функція бас-гітари в ансамблі;

Практична частина:

- Положення інструмента під час гри;
- Вивчення нот басового ключа.

Ударні інструменти (17 год.)

Теоретична частина:

- Відомості про інструмент, його будова, догляд за інструментом;
- Ознайомлення з епізодичними ударними інструментами: бубен, маракаси, трикутник, бонги і т.д.

Практична частина:

- Гімнастичні вправи для розвитку кисті, пальців, рук;
- Прості вправи на глухому барабані (прості розміри);
- Ритм, тріолі, синкопи, форшлаг, акцент;

Клавішні інструменти (16 год.)

Теоретична частина:

- Ознайомлення з інструментом: загальні відомості, будова;
- Роль і функція клавішних інструментів в ансамблі;
- Клавішні як сольний інструмент;

Практична частина:

- Посадка виконавця, положення рук, видобування звуку;
- Аплікатура. Вивчення п'єс, етюдів. Гами, арпеджіо. Вправи для розвитку техніки пальців;
- Акорди, побудова і гра на інструменті.

7. Камерний ансамбль (15 год.)

Практична частина:

- Значення терміна «ансамбль». Ансамблі з фортепіанним супроводом і без нього;
- Вивчення п'єс і пісень різного складу;
- Єдність темпу, дотримання сили звуку. Розвиток музично-слухової дисципліни.

8. Концертна діяльність групи (14 год.)

Практична частина:

- Участь у концертах художньої самодіяльності;
- Участь у родинних святах;
- Участь у шкільних фестивалях;
- Участь у концертах для батьків;
- Участь у благодійних акціях.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці молодшого складу студії мають знати:

- Правила гігієни та збереження голосу;
- Основи техніки співу;
- Запис і читання музичних знаків, музичні терміни;
- Дотримуватись правил техніки безпеки під час гри на музичних інструментах.

Вихованці молодшого складу студії повинні вміти:

- Співати соло і в ансамблі;
- Грати вправи в мажорних і мінорних тональностях;
- Виконувати твори з різних видів техніки в ансамблі;
- Грати за буквовою системою;

Вихованці молодшого складу студії повинні мати навички:

- Поводження на сцені невимушено та впевнено;
- Підключення інструментів до підсилювальної апаратури;
- Використання мікрофона;
- Виконання пісень з репертуару ансамблю.

Основний рівень (старший склад студії)

Навчально – тематичний план

№ з/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	2	-	2
2.	Музично-освітні бесіди і слухання музики	8	-	8

3.	Заняття з постановки голосу:	14	36	50
3.1.	ансамблевий спів в унісон, двоголосний спів;	6	14	20
3.2	індивідуальний (сольний) спів	8	22	30
4.	Основи гармонії музичної форми	8	-	8
5.	Сольфеджіо	-	6	6
6.	Індивідуальні заняття на інструментах:	10	60	70
	- електрогітара;	2	13	15
	- бас-гітара;	2	12	14
	- ударні інструменти;	3	14	17
	клавішні інструменти;	2	14	16
	- скрипка	1	7	8
7.	Ансамбль (розучування репертуару, імпровізація)	4	56	60
8.	Сценічне оформлення номерів	2	8	10
9.	Концертна діяльність групи	-	18	18
10.	Створення відеокліпів	4	16	20
	Разом:	52	200	252

Зміст програми

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина:

- ознайомлення з розкладом і формами проведення занять;
- правила поведінки у музичному колективі;
- організаційні питання;
- правила гігієни та збереження голосу.

2. Музично-освітні бесіди і слухання музики (8 год.)

Теоретична частина:

1. Короткий огляд сучасних напрямків естрадної і джазової музики, авторської пісні.
2. Як розуміти сучасність в музиці.
3. Пошуки нового в музичному мистецтві 21-го століття.
4. Значення і підсилення ритму в сучасній музиці.

5. Короткий огляд творчості ведучих виконавців і вокально-інструментальних груп.

3. Заняття з постановки голосу (50 год.)

3.1. Ансамблевий спів в унісон, двоголосний спів (20 год.)

Теоретична частина:

- Артикуляційний апарат;
- Співоча постава при академічному і естрадному співі;
- Голосові реєстри та діапазон;
- Розуміння загальних і індивідуальних завдань і колективному виконанні;
- Гігієна та охорона голосу.

Практична частина:

- Повторення і закріплення навиків дихання, звукоутворення, артикуляції і дихання;
- Вирівнювання реєстрів;
- Унісонний спів (вирівнювання, підстроювання всіх голосів по силі і висоті звуку);
- Елементи двоголосся (спів гармонічних інтервалів, спів акордів);
- Розучування репертуару ВІА.

3.2. Індивідуальний (сольний) спів (30 год.)

Теоретична частина:

- Повторення і закріплення вокальних навиків;
- Єдині прийоми співу (дихання, атака звуку, вірна вокалізація голосних тощо);
- Атака звуку: тверда, м'яка і придихальна.

Практична частина:

- Розширення вокального діапазону;
- Спів під власний акомпанемент;
- Вправи на «стакато», «легато», «нон легато»;
- Вправи на дихання на одному звуці з поступовим збільшенням його тривалості;
- Робота з фонограмою;
- Розучування пісень в складі ВІА.

4. Основи гармонії музичної форми (8 год.)

Теоретична частина:

- Повторення і закріплення музично-теоретичного матеріалу;
- Види септакордів. Прості каденції. Модуляція;
- Гармонія і форма;
- Побудова мелодії. Мотив. Фраза. Кульмінація;
- Основні музичні форми (квадрат, куплетна форма);
- Створення мотиву. Створення фрази. Основи імпровізації.

5. Сольфеджіо (6 год.)

Практична частина:

- Спів гам у мажорі і мінорі;
- Сольфеджування мелодій з тактуванням;
- Побудова акордів усно і письмово;
- Підбір закінчень музичних фраз (імпровізація);
- Запис диктантів в межах вивченого матеріалу.

6. Індивідуальні заняття на інструментах (70 год.)

Електрогітара (15 год.)

Теоретична частина:

- Буквено-цифрове позначення акордів;
- Правила підключення гітари, користування;

Практична частина:

- Положення гітари під час гри. Гра медіатором;
- Положення електрогітари під час гри.

Бас-гітара (14 год.)

Теоретична частина:

- Постановка лівої руки, положення великого пальця (опори);
- Функції бас-гітари в ансамблі.

Практична частина:

- Комплект підсилювальної апаратури, підключення, користування;
- Вивчення басового ключа;
- Гра на відкритих струнах.

Ударні інструменти (17 год.)

Теоретична частина:

- Вивчення інструментів ударної установки, їх будова і розташування;
- Посадка за інструментом. Великий барабан, підвісні тарілки, хай-хет (педальні тарілки), малий, середній і великий тамтами.

Практична частина:

- Координація рук і ніг;
- Вивчення танцювальних ритмів;
- Вправи для розвитку різних видів техніки гри.

Клавійні інструменти (16 год.)

Теоретична частина:

- Сучасні клавійні інструменти, характеристика;
- Темброві і динамічні можливості інструментів.

Практична частина:

- Клавійні переключення;
- Сольна і акомпануюча функції інструмента;
- Місце і роль клавійного інструмента в ансамблі;
- Застосування знань в піснях, які розучуються.

Скрипка (8 год.)

Теоретична частина:

- Ознайомлення з інструментом, будова;

- Видобування звуку.

Практична частина:

- Основні штрихи (легато, нон легато, стаккато);
- Робота над звуком;
- Вправи для щоденних занять;
- Місце і роль інструмента в ансамблі.

7. Ансамбль (розучування репертуару, імпровізація) (60 год.)

Теоретична частина:

- Функція і роль кожного інструмента в ансамблі;
- Поняття «акомпанемент». Звуковий баланс між солістом і акомпанементом;
- Повторення і закріплення вмінь і навиків ансамблевої гри.

Практична частина:

- Налаштування ансамблю, чистота виконання, єдність темпо-ритму;
- Почерговий вступ інструментів;
- Динамічне виділення соло епізодів;
- Види імпровізацій, робота над ними;
- Розучування пісень концертного репертуару;
- Поєднання співу з акомпанементом.

8. Сценічне оформлення номерів (10 год.)

Теоретична частина:

- Особливості сценічного уявлення: цілістрямованість, доцільність, логіка і послідовність.

Практична частина:

- Вправи на увагу;
- Вправи на розвиток характерних виступів, створення невеликої розповіді;
- Побудова групи по колу, шеренгою, «стайкою»;
- Вправи на пластику рук, ніг;
- Вправи на вокально-рухову координацію;
- Підпорядкування рухів характеру музики і тексту;
- Ознайомлення з елементами рухів сучасних танців.

9. Концертна діяльність групи (18 год.)

Практична частина:

- Публічні виступи перед батьками;
- Творчі звіти колективу;
- Участь у конкурсах, фестивалях;
- Участь у благодійних акціях;
- Участь у концертах художньої самодіяльності.

10. Створення відео кліпів (20 год.)

Теоретична частина:

- Розробка сценарію відеокліпу (на основі пісні).

Практична частина:

- Запис на студії солістів і інструментів;
- Монтаж відеопродукції;
- Оформлення відеокліпу;
- Використання власних відеокліпів під час виступів, презентацій, конференцій, семінарів тощо.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці старшого складу студії мають знати:

- Будову пісні як музично-вокального та літературного твору;
- Виконавчо-співочі засоби виразності;
- Основи професійного співу;
- Правила збереження здоров'я голосового апарату;
- Учні повинні вміти користуватися музичними інструментами на рівні аматорів.
- Навики читки нот з листа.

Вихованці старшого складу студії повинні:

- Оволодіти синтезом навиків співу, акомпанування і сценічної свободи при виконанні пісень;
- Ознайомитись з елементами імпровізації;
- Володіти навичками естрадного співу;
- Самостійно виразно та усвідомлено співати пісні різного характеру, імпровізувати на віршовані тексти.

Вихованці старшого складу студії мають набути досвід:

- Користування звукопідсилювальною апаратурою та мікрофоном;
- Розуміння характеру творів, які виконуються, передавання їхнього змісту та емоційного настрою слухачам;
- Набуття виконавської майстерності;
- Учасності у концертах, оглядах, конкурсах, фестивалях, благодійних акціях.

**Довідка про матеріально-технічну базу
зразкової студії естрадної пісні «Карамельки»
ЗОШ № 8 м. Рівного**

Репетиції проходять в кабінеті музичного мистецтва та актовій залі ЗОШ №8. При цьому використовується підсилювальна апаратура та музичні інструменти:

1. Мікшерний пульт з підсилювачем PMX 2000 (1 шт.)
2. Акустична система EVM (2 шт.)
3. Мікшерний пульт з підсилювачем SKAE 121EE (1 шт.)
4. Акустична система SKFI 040 (2 шт.)
5. Електромузичний інструмент «YAMAHA» PSR-260 (1 шт.)
6. Мікрофон SHURE C 606 (3 шт.)
7. Стійка мікрофонна (3 шт.)
8. Електрогітари (2 шт.)
9. Бас гітара (1 шт.)
10. Баян «Кремінне» (1 шт.)
11. Ударна установка (1 шт.)
12. Ударні інструменти (бонги (1 шт.), металофони (16 шт.), маракаси (2 шт.), бубон (1 шт.)
13. Музичний центр MM-L2\L2G (1 шт.)
14. Комп'ютер
15. Принтер
16. Сканер
17. Підставка для клавішного інструменту (1 шт.)
18. Фортепіано (2 шт.)
19. Комутація
20. CD\DVD диски з фонограмами, відеокліпами, записами концертів і виступів
21. Електрофон «Вега»
22. Телевізор LG
23. Педаль для гітари
24. Грамплатівки
25. Посібники, пісенники
26. Подовжувачі

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу: Навчальний посібник / Антонюк В. Г. -Київ: Українська ідея, 2000;
2. Білянська Н. В. Естетичне виховання школярів: Методичні рекомендації/ Білянська Н. В. Биковська Т. М. - Харків: Основа, 2009;
3. Збірник програм для гуртків художньо-естетичного та декоративно-прикладного напрямів (для позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів) / [Укладачі Іова В.Ю., Красномовець Л.В., Григорчук Т.В.]. - Кам'янець-Подільський: Медобори-2006;
4. Змістовні та технологічні аспекти реалізації Програми розвитку позашкільної освіти і виховання Рівненщини на 2009-2015 роки.
5. Корнілова О. В. Програма факультативних курсів та курсів за вибором для спеціалізованих загальноосвітніх шкіл музичного профілю/ Корнілова О.В., Гайдамака О. В.-Харків: Ранок, 2009;
6. Методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти [Текст]: Методичні рекомендації / Міністерство освіти і науки України. Державна наукова установа «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» - Київ, 2013. № 14.1/10-1685 – 15с.
7. Програми для позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів: П80 Художньо-естетичний напрям / О. В. Биковська, І. О. Василянська, О.О.Волкова та інші. – К.: Грамота, 2008. - Вип. 1. – 100с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

10.08.2015

№ 864

Про присвоєння та підтвердження
почесних звань «Зразковий художній колектив»
і «Народний художній колектив»

Відповідно до пунктів 1.2, 1.3, 2.7 Положення про почесні звання «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2002 р. № 461, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2002 р. за № 936/7224 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2014 року № 1122, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16.10.2014 року за № 1289/26066), та на підставі рішення експертної комісії Міністерства освіти і науки України з питань присвоєння звань «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив» творчим колективам, що діють у навчальних закладах системи освіти України

НАКАЗУЮ:

1. Присвоїти, підтвердити почесні звання «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив» учнівським колективам, що діють у навчальних закладах системи освіти України, за переліками згідно з додатками 1- 4.

2. Позбавити почесного звання «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив» учнівський творчий колектив, як такий, що припинив свою діяльність згідно з додатком 5.

3. Директорам департаментів (начальникам управлінь) освіти і науки обласних та Київської міської державної адміністрації:

3.1. Довести цей наказ до відома керівників навчальних закладів, де діють учнівські творчі колективи, визначені у додатках 1- 4.

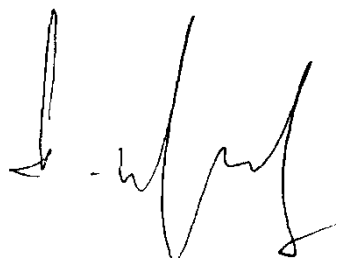
3.2. Сприяти створенню необхідних умов для здійснення навчально-виховного процесу і організації діяльності творчих колективів, забезпечення їх приміщенням, інструментарієм, сценічним одягом, технічними засобами, що мають почесні звання «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив», визначених у додатках 1- 4.

3.3. Відзначити керівників колективів, що мають почесні звання «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив» за сумлінну роботу у вихованні учнівської молоді.

4. Українському державному центру позашкільної освіти (Шкура Г. А.) надавати консультації оглядовим комісіям департаментів (управлінь) освіти і науки обласних та Київської міської державної адміністрації при підготовці матеріалів для подання експертній комісії Міністерства освіти і науки України з питань присвоєння та підтвердження почесних звань «Зразковий художній колектив» і «Народний художній колектив».

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Полянського П. Б.

Міністр

Сергій Квіт

Додаток 1
до наказу Міністерства освіти
і науки України
від 10.08.2015 № 864

Перелік
учнівських творчих колективів,
що діють у навчальних закладах системи освіти і науки України,
яким підтверджено почесне звання «Зразковий художній колектив»

№ п/п	Регіон, область, місто	Назва творчого колективу із зазначенням навчального закладу
1.	Волинська	Студія декоративно-ужиткового мистецтва «Чарівниця» Рожищенського Будинку дитячої творчості
2.	Волинська	Театральний колектив «Літавиця» комунального закладу «Луцький навчально-виховний комплекс загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 22 – ліцей Луцької міської ради»
3.	Волинська	Танцювальний колектив «Хуторянка» Головинської ЗОШ І-ІІІ ступенів Любомльської районної ради
4.	Волинська	Ансамбль народного танцю «Вербиченька» комунального закладу «Луцька загальноосвітня школа І-ІІ ступенів №11-колегіум Луцької міської ради»

5.	Волинська	Театральна студія «Нова зірка» комунального закладу «Луцька загальноосвітня школа І-ІІ ступенів №11-колегіум Луцької міської ради»
6.	Дніпропетровська	Студія образотворчого мистецтва «Веселка» комунального позашкільного навчального закладу «Центр позашкільної роботи №2» Дніпропетровської міської ради
7.	Дніпропетровська	«Дитячий класичний балет» комунального позашкільного навчального закладу «Центр позашкільної роботи №2» Дніпропетровської міської ради
8.	Запорізька	Студія декоративно-ужиткового мистецтва «Чарівниця» Станції юних техніків Запорізької міської ради
9.	Запорізька	Студія декоративно –ужиткового мистецтва «Природа і творчість» Центру дитячо-юнацької творчості ім.Є.М.Рудневої відділу освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради
10.	Запорізька	Хоровий колектив «Натхнення» Мелітопольської гімназії №10 Мелітопольської міської ради
11.	Запорізька	Ансамбль бандуристів «Веснянка» комунального позашкільного навчального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості і туризму» Василівської районної ради
12.	Запорізька	Студія сучасної хореографії Модерн данс «Стиль» Комунального центру молоді та школярів м.Запоріжжя
13.	Запорізька	Дитяча студія декоративно-ужиткового мистецтва «Дивозірка» комунального закладу «Малобілозерська спеціалізована естетична школа-інтернат ІІ-ІІІ ступенів «Дивосвіт» Запорізької обласної ради
14.	Запорізька	Театр ляльок «Петрушка» Палацу дитячої та юнацької творчості Мелітопольської міської ради
15.	Запорізька	Студія м'якої іграшки Палацу дитячої та юнацької творчості Мелітопольської міської ради
16.	Запорізька	Ансамбль пісні «Полум'я» Центру дитячо-юнацької творчості ім.Є.М.Рудневої відділу освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради
17.	Запорізька	Студія декоративно-прикладного мистецтва «Веселка» Палацу дитячої та юнацької творчості Мелітопольської міської ради
18.	Запорізька	Гурток «Художня вишивка» Центру дитячо-юнацької творчості ім.Є.М.Рудневої відділу освіти виконавчого комітету Бердянської міської ради
19.	Івано-Франківська	Духовий оркестр Рогатинської районної школи естетичного виховання учнів
20.	Івано-Франківська	Вокально-інструментальний ансамбль Городенківського районного Центру дитячої та юнацької творчості
21.	Кіровоградська	Танцювальний колектив «Калинонька» Олександрівського районного центру дитячої та юнацької творчості
22.	Кіровоградська	Хореографічний колектив «Усмішка» Олександрійського центру дитячої та юнацької творчості імені О.Шакала
23.	Кіровоградська	Хореографічний ансамбль «Веснянки» Новгородківського районного будинку дитячої та юнацької творчості

24.	Кіровоградська	Гурток «Художня вишивка» комунального закладу «Новопразького Будинку дитячої та юнацької творчості Олександрійського району»
25.	Кіровоградська	Вокальний гурток «Дивограй» Бобринецького районного Будинку дитячої творчості
26.	Кіровоградська	Ансамбль бального танцю «Дебют» Центру дитячої та юнацької творчості «Центр-Юність» Новенської селищної ради
27.	Кіровоградська	Гурток образотворчого мистецтва «Чарівний пензлик» Бобринецького районного Будинку дитячої творчості
28.	Кіровоградська	Гурток художньої вишивки «Рушничок» районного центру дитячої та юнацької творчості «ЗОРІТ» м.Новоукраїнка
29.	Кіровоградська	Гурток «Художнє випилювання» районного центру дитячої та юнацької творчості «ЗОРІТ» м.Новоукраїнка
30.	Київська	Ансамбль народного танцю «Червона калина» Баришівського районного Центру позашкільної роботи «Мрія»
31.	Київська	Зразкова літературно-публіцистична студія «Дзига» Білоцерківського районного будинку дитячої та юнацької творчості
32.	Київська	Зразковий фольклорно-етнографічний гурт «Струмочок» Вишнівського центру творчості дітей та юнацтва Києво-Святошинського району
33.	Київська	Зразкова літературна студія «Первоцвіт» Центру творчості дітей та юнацтва «Соняшник» м.Біла Церква
34.	Київська	Зразкова творча майстерня рукомистецтва «СВіТ» Центру творчості дітей та юнацтва «Соняшник» м.Біла Церква
35.	Київська	Зразкова театральна студія «Живе слово» Білоцерківського будинку художньої творчості
36.	Київська	Зразковий ансамбль сучасного танцю «Грація» Будинку дитячої та юнацької творчості м. Бориспіль
37.	Київська	Зразковий дитячий театр моди «Ладушки» Будинку дитячої та юнацької творчості м. Бориспіль
38.	Київська	Зразкова студія образотворчої діяльності «Райдуга» Будинку дитячої та юнацької творчості м. Бориспіль
39.	Київська	Зразкова студія дитячої естрадної пісні «Лілея» Васильківського міського Центру дитячої та юнацької творчості
40.	Львівська	Ансамбль пісні і танцю «Калиновий цвіт» Дрогобицької спеціалізованої школи I-III ступенів № 2 Дрогобицької міської ради
41.	Одеська	Цирковий колектив «Молодість» Новотроїнівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів –ліцей – дошкільний навчальний заклад» Болградської районної ради
42.	Рівненська	Ляльковий театр «У світі казок» Березнівської загальноосвітньої I-III ступенів школи №2 Березнівської районної ради
43.	Рівненська	Студія естрадної пісні «Карамельки» Рівненської загальноосвітньої школи I-III ступенів №8 Рівненської міської ради

44.	Рівненська	Ансамбль східного танцю «Орхідея» Рівненського міського Палацу дітей та молоді
45.	Рівненська	Учнівська модельна агенція «Стиль і мода» Державного професійно-технічного навчального закладу «Рівненський центр професійно-технічної освіти сервісу та дизайну»
46.	Сумська	Зразковий театральний колектив «Дзеркало» Комунальної організації «Шосткинський міський Центр естетичного виховання» Шосткинської міської ради
47.	Сумська	Зразкова театр-студія естрадної пісні «Мікс» Комунальної організації «Шосткинський міський Центр естетичного виховання» Шосткинської міської ради
48.	Сумська	Вокальний ансамбль «Чарівні мальви» Комунального закладу Сумської обласної ради Глухівської загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів імені М. І. Жужоми
49.	Сумська	Зразкова студія образотворчого мистецтва «Веселка» Комунального позашкільного навчального закладу Тростянецької районної ради «Палац дітей та юнацтва»
50.	Сумська	Хореографічний ансамбль «Кольоровий дощ» Комунального позашкільного навчального закладу Тростянецької районної ради «Палац дітей та юнацтва»
51.	Сумська	Театр-пісні «Поляріс» Сумського міського центру науково-технічної творчості молоді
52.	Тернопільська	Ансамбль естрадно-спортивного танцю «Наталі» Чортківського міського комунального закладу «Палац дітей та юнацтва» Чортківської міської ради
53.	Харківська	Хореографічний ансамбль «Ассоль» Комунального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості №6 Харківської міської ради»
54.	Харківська	Фольклорний ансамбль «Джерело Слобожанщини» Золочівського будинку дитячої та юнацької творчості
55.	Харківська	Театр музичного світложивопису Комунального закладу «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
56.	Харківська	Театр ляльок «Жили-були» Комунального закладу «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
57.	Харківська	Гурток писанкарства «Дивосвіт» Комунального закладу «Харківський обласний Палац дитячої та юнацької творчості»
58.	Харківська	Ансамбль народного танцю «Пролісок» Барвінківського будинку творчості дітей та юнацтва Барвінківської районної ради
59.	Хмельницька	Ляльковий гурток «Рукавичка» Кам'янець –Подільського Центру дитячої та юнацької творчості
60.	Хмельницька	Ансамбль бального танцю «Шарм» позашкільного закладу Будинку дитячої творчості м.Нетішин
61.	Хмельницька	Гурток «Вироби зі шкіри» Шепетівського міського центру дитячої та юнацької творчості

62.	Херсонська	Гурток «Храм доброго мистецтва» Комунального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Каланчацької районної ради Херсонської області»
63.	Херсонська	Колектив естрадного танцю «Бриз» комунального закладу «Генічеський районний Палац творчості дітей та юнацтва» Генічеської районної ради
64.	Херсонська	Театральний колектив «Прем'єра» державного професійно-технічного навчального закладу «Херсонський професійний ліцей зв'язку та поліграфії»
65.	Херсонська	Телевізійна студія «Об'єктив» Херсонського Таврійського ліцею мистецтв
66.	Херсонська	Оркестр народних інструментів Херсонського Таврійського ліцею мистецтв
67.	Черкаська	Дитяча студія м'якої іграшки «Казковий світ іграшки» Жашківського районного Будинку дитячої та юнацької творчості
68.	Черкаська	Хореографічний ансамбль сучасного танцю «Світанок» Городинецької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Уманської районної ради
69.	Черкаська	Художня студія «Дивосвіт» Черкаського районного будинку дитячої та юнацької творчості Черкаської районної ради
70.	Черкаська	Шоу-гурт «Анфас» Центру дитячої та юнацької творчості Черкаської міської ради
71.	Черкаська	Літературно-драматична студія «Пролісок» Центру дитячої та юнацької творчості Чорнобаївської районної ради
72.	м. Київ	Студія образотворчого мистецтва «Пролісок» Центру творчості дітей та юнацтва «Шевченківець» Шевченківського району
73.	м. Київ	Студія танцю «КаприZ» Центру дитячої та юнацької творчості Деснянського району
74.	м. Київ	Гурток «Макраме» Дитячо-юнацького центру Дарницького району
75.	м. Київ	Театр моди «Барвограй» Центру позашкільної роботи Святошинського району
76.	м. Київ	Хор молодших школярів «Веселка» Позашкільного навчального закладу Центру творчості дітей та юнацтва Оболонського району
77.	м. Київ	Вокально-хорова студія «Диво калинове» Центру позашкільної роботи Святошинського району
78.	м. Київ	Ансамбль сучасного танцю «Візаві» середньої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 62 Дарницького району
79.	м. Київ	Ансамбль сучасного стилізованого танцю «Пектораль» Центру дитячої та юнацької творчості Солом'янського району
80.	м. Київ	Дитячий театр «Крок у майбутнє» гімназії №315 Дарницького району
81.	м. Київ	Гурток «Травоплетіння» Центру технічної творчості та професійної орієнтації шкільної молоді Дарницького району

82.	м. Київ	Хореографічний ансамбль «Веснянка» Школи мистецтв Деснянського району
83.	м. Київ	Театр ляльок «Равлик» Палацу дітей та юнацтва Печерського району
84.	м. Київ	Ансамбль сучасного танцю «Ексклюзив» Позашкільного навчального закладу Центру творчості дітей та юнацтва Оболонського району

Додаток 3

Повідомлення в ЗМІ

№ 12, п'ятниця, 7 ДНІВ
№ 50 (1093) від 11 грудня 2014 року

Стартув дитячого

В обласній бібліотеці відбулося свято вшанування традиційного тижня дитячого читання.

Його учасниками стали діти з різних класів та їхні батьки. Учасники читали твори українських та зарубіжних авторів, виконували пісні, декламували вірші. Бібліотекари провели для дітей різноманітні заходи: читання, гри, конкурси. Діти мали можливість поспілкуватися з бібліотекарями, взяти книги додому. Свято завершилося врученням грамот учасникам та подарунками від бібліотеки.

НА ВОГНИК

Співали про війну і плакали

Музичні посиденьки в міській бібліотеці-філії № 3 зібрали чимало дітей – учнів восьмої школи, й дорослих – їхніх батьків, дідухів і бабусь. Тут, у читальній залі, весь час відбувається щось цікаве, а цього понеділка – тим паче: разом із працівниками бібліотеки і вчителькою музики Світланою Мосійчук до Дня захисника Вітчизни школярики підготували пісні про війну.

Козацькі, повстанські й ліричні українські пісні звучали дивовижно у виконанні юних співаків із зразкової естрадної студії «Карамельки». Така у них духовна сила і стільки віри в Україну, її народ, настільки щирий заклик захистити нашу волю... Дехто з найстарших аж розплакався. Так-так: вони були такими ж підлітками, як ці, коли їхні родини й долі нещадно розірвала й понівечила війна...

Сергій СНИСАРЕНКО

Під час заходу ділячи різні роки видання видання.
• Назар Тарасюк

№13 (170), 27 березня 2015 року

ЛЮНОКОМБІНАТ

стор. 13

e-mail: tekstlink.rivne@gmail.com

Триває свято маленьких книголюбів

«Якщо читає дитина – Україна буде вільна і єдина!» – під таким гаслом цього понеділка у Рівненській обласній бібліотеці для дітей стартував Всеукраїнський тиждень дитячого читання. В рамках свята книгозбірня в цьому році також відзначила 75-річчя від дня заснування.

Кашук. Серед гостей також були ветерани бібліотеки Марія Мермер, Тамара Островська, Галина Полек, Валентина Крук.

Світлана Хом'як, заступник начальника Управління культури і туризму обласної державної адміністрації, привітала всіх присутніх із відкриттям Всеукраїнського тижня дитячого читання та вручила почесні грамоти та подяки працівникам за нагоди 75-річного ювілею книгозбірні. За постійну співпрацю від щирого серця подякувала бібліотеці директор Рівненської ЗОШ І ступеня Ніна Назарчук.

Шкіль Анастасія Подвиженна, Владислав Васильєв, Ірина Сторожук. А в номінації «Друг бібліотеки» були відзначені вчитель української мови та літератури ЗОШ №1 Зоя Правдож, вчитель початкових класів Рівненського НВК «Колегіум» Світлана Кушніренко та завідувача дитячим відділенням стаціонару Рівненського обласного спеціалізованого диспансеру радіційного захисту населення Світлана Олійник.

Захід супроводжували яскраві виступи вихованців Рівненського спеціалізованого навчально-реабілітаційного центру, малочисельного дитячого ансамблю.

слова Тараса Шевченка «Минають дні, минають ночі».

Запрошені на свято учні шкіл №№ 1, 5, 11, СШ №15, НВК «Колегіум», вихованці дошкільного дитячого будинку, НРЦ «Особлива дитина» та Решуцької школи познайомилися з новими дитячими книжками видавництва «Азбука», переглянули яскраві книжково-ілюстраційні виставки «Книги для Вас», «Книги, які були і будуть» та «Бібліотечні раритети».

Крім цього, протягом Тижня на читачів Рівненської обласної бібліотеки для дітей чекають різноманітні заходи.

На погорбі Слави вандали викрутили 60 болтів з елементів дитячого майданчика. Працівники «Тресту зеленого господарства» оперативно все полагодили.

Дорогі випускники, учні! Шановні вчителі та батьки!

Широ вітаю вас зі святом останнього дзвоника! Діти випускники, які за доброго та доброго вчителів завершили навчальний рік. Для випускників це прощання зі школою, початок дорослого життя. Щастям вам дитині здійснити найзаповітніші мрії! Не бітеся труднощі. Будьте чесними, працьовитими та успішними. Життя – митьмовно і цікаво – завжди себе, завжди своїх батьків.

ЗРАДИ МИРУ

Війна очима різних поколінь

На зустріч перед мікрофоном у третій школі працівники міської бібліотеки №3 збирали учнів, запросили гурт «Карамельки» – маленьких танцюристів і співачок із восьмої школи. А всі ці підготовка робилися для ветеранів.

Наніс чекати, і вони прийшли. Герой Другої світової, мінометник, заслужений Рівного Андрій Можженко і герої АТО, старший оператор-навігатор в особливих військових справах обласної кримінальної міліції у справах дітей майор Юрій Шапка.

«Уроки війни очима поколінь» – так би назвали тему роковин дорослої й юнацької війни.

Військові різних поколінь ділилися своїм баченням подій минулої війни, перемовилися і параллелізували з сьогодошніми подіями на сході України. А учні намагалися вловити, осмислити історію що це таке – війна, заради чого бере початок і де її завершення. Чому комусь вона несе легкість мрії і страждання, а іншим – нерозуміння і жаху над людьми над долі і життями мільйонів.

Чи зрозуміли діти ветеранів? Здається, так. Адже коли вони читали вірші і співали про війну в малайському концерті для гостей, слова звучали з уст мудріше, ніж просто по-дитячому.

Сергій ШИГАРЕНКО

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

Невже мала потреба захисту в нас, хоч і не надто багатий, але більш-менш спокійний на теренах Рівненщини час? Життя дітей у Рівному, від якого, від якої скрути потрібно захищати?

Із цими запитаннями ми звернули до начальника

учнів, наприклад – робота та дитини. Це наша мрія.

Сьогодні поспішали в складні життєві обставини. Батьки, бачачи, не обтяжують себе, щоб отримувати власним дітям, а ті щучь у мандри, жорнають, трапляється, що діти потрапляють від насильства в сім'ю.

– Хіба так може бути?

– На жаль, так. Буває психіка, свідки, що-тогочинні випадки. До відвіду мільярдів надходить повідомлення від людей, що в такій-то приватному будинку з'явилася на світ дитина, батьки безпросну-ку п'яні, жаль, жалюва антисанітарія, лікар до хати не пускають. Збиралися, і відправлялися туди з комісією, представники міліції, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, ін. Люди.

Новонароджена – кричить, батьки – ось – нитверезі. Дитина в РАЦС не завістравалася.

Через загрозу для життя і здоров'я дитини, ми прийняли рішення негайно відібрати цю дитину від таких батьків. При цьому, матері було на той час все одно, вона не спромоглася навіть підвестися з кінчалки і провести дитину до шкільної і до будинку малюка. То ми направили до суду позов про вилучення з сім'ї дитини без пошкодження матері батьківських прав.

– А мати що?

– Рідна дитина, дитина, хоча

завжди залишилася до відомо державний орган, чи нашу службу, чи органи міліції.

Так само, як і педагог, правоохоронець, чи будь-який громадянин, якому стало відомо про дитину, яка потрапила в складну життєву ситуацію, якій хтось чи щось загрожує, за нею не догледіть, не наважиться, не просто втрутитися, а зобов'язаний повідомити про це органи влади чи місцевої життєвої ситуації, і часто так було.

– На щастя, дуже рідко. Дитину вилучають у батьків тільки у разі, коли матері вказують, що її ставлення загрожує здоров'ю та життю. У більшості випадків батькам роз'яснюють інші обов'язки прогляд за дитиною. Ім пропонують ефективний комплекс соціальних послуг: підтримку в працевлаштуванні, психологічну та матеріальну допомогу.

– Комусь таке допомагає?

– Ой у хлопчині була мати безробітна, ніде не працювала, гуляла та пиячила. Дитина жила в будинку з дідусем, який його виховував і доглядав. А як помер дідусь, мати розвела в квартирі гідний безлад, постійно якусь їжу поїла, гуляла, сміяла, бігла. За комуніальні послуги вона роками не платила, то й відізвали електрику, газ, погрожували водою. Та жінка не зробила жодної кроки.

Дитині у нас школи не заважають у біді, якщо в родині щось не склалося. Все може статися: батьки десь спити, поїсти, жити чи втратили роботу і опинилися в матеріальній скруті, хтось із батьків помер, потрапив до в'язниці... Ми маємо надати допомогу тій родині, яка ще залишилася в дитини. І дуже-дуже рідко подаємо позови до суду, аби позбавити когось батьківських прав (якщо роками п'яніть або наркомані, в родині насильство, змушують дитину жорнакувати).

Та й тут, якщо дитина

дитині завжди краще в родині – дідусь-бабусь, сестри, улюблених родичів. За для останніх роки ми не намагаємося до інтернату жодної дитини. Це те, чим можна дійсно похвалитися, досягнення, яким наша служба пишається.

– Андрій Іванович, скажіть, а чи багато в Рівному людей, які бажать взяти під опіку, усиновити чи взяти до прийомної родини, дитину, чи багато будинку сімейного типу нещасно, бездомну дитину?

– Достатньо. Хоча черга й не стоїть. Є шість сімей, які підшуковують дітей, щоб взяти до себе. Один підтримує, араз отже, знає, як опікувати прийомну родину. Батьки вже підзнайомилися в соціальних закладах з дітьми, сподобалося, своїми майбутніми дітьми.

Дітей у нас школи не заважають у біді, якщо в родині щось не склалося. Все може статися: батьки десь спити, поїсти, жити чи втратили роботу і опинилися в матеріальній скруті, хтось із батьків помер, потрапив до в'язниці... Ми маємо надати допомогу тій родині, яка ще залишилася в дитини. І дуже-дуже рідко подаємо позови до суду, аби позбавити когось батьківських прав (якщо роками п'яніть або наркомані, в родині насильство, змушують дитину жорнакувати).

Та й тут, якщо дитина

Матеріали електронних видань

Матеріали з електронної газети «Ого» від 10.10.2012р.
<http://ogo.ua/people/articles/view/2012-10-10/35665.html>

**Світлана Мосійчук: "Батьки не хочуть сприяти творчому росту дитини?
Я вмію переконувати!"**

Експресивна та галаслива, відверта та гостра на словечко, постійно на позитиві Світлана Мосійчук, вчитель музики в ЗОШ №8 та творчий керівник вокально-інструментального ансамблю «Карамельки», розповідає про професію вчителя, своїх вихованців, найзаповітніші мрії і про те, як залишатися сучасною.

- Незабаром відзначатимемо Ваше професійне свято. Як сталося, що у Вашому житті поєдналось творче і освітнє ремесло?

- Я хотіла бути тільки музикантом і реалізувати себе, в іншому – я не уявляла цього. Коли в музучилищі почалася практика, я навіть і не думала про викладання в середній школі. Але був такий часі я мала їхати в Дубровицю. Але мене врятувала моя донька, якій не було ще йроку. Ми залишились у Рівному, я знайшла роботу, і все закрутилося. І я, напевно, єдина з наших випускників, яка працює з першого дня вчителем в школі. Це та, яка ніколи цього не хотіла і навіть боялась дітей (*посміхається. –авт.*).

- Як виникла ідея створити колектив у школі? Це перша спроба?

- Усе починалося не з «Карамельок». Спроби творити щось поза уроками були раніше. Урок є урок. Сидить в класі 30 дітей, двоє з них можуть і хочуть,

28 – не хочуть або ж не можуть. Що ж тоді робити на такому уроці? Подавати все сухо – не цікаво, мені не цікаво. Гурткова робота була, але як це було на початках, ніякої апаратури в школі, ніяких інструментів, ніякої можливості творити. Я працювала з двома дівчатками, займались вокалом.

- А потім з'явився ансамбль «Карамельки», 10 років тому?

- Так. Спочатку було шестеро учнів п'ятого класу. Якось після літніх канікул Оля Корольчук прийшла і сказала, що навчилась грати на гітарі, просила спробувати не лише співати, але й самим грати. А у школі була всього одна гітара. Але діти загорілись, батьки посприяли, у нас з'явилися клавішні. А потім хлопці принесли ударну установку. Боже, яка вона була, на ній десь по підвалах грали (*посміхається. – авт.*). Потім учитель інформатики подарував нам бас-гітару. І отак за принципом з миру по нитці – голому сорочка вокальний ансамбль став вокально-інструментальним. Так, це було десять років тому.

- Як набирали дітей? Були певні критерії музичної освіти?

- Я люблю експериментувати, тому в перший склад набрала дітей з одного класу, а потім це стало традицією. Загалом не хотілось брати музикантів, брала звичайних діток, в яких було бажання навчитись співати і грати. Звичайно, будь-хто не може прийти і сказати «беріть, бо хочу». Я шукаю таланти.

- Тобто, набрали дітей і розподіляли, хто гратиме на барабанах, хто на гітарі і від того відштовхувались?

- Так, ми кидали палички, хто на чому буде грати: хто на барабанах, хто на гітарах. Але апаратура була жахлива, підсилювачі, мікрофони. Батьки приходили і питали, що з того буде, але в мене руки не опускались. Ну і що!

- А хто допомагав у навчанні дітей, залучали ж, напевно, ще когось з музикантів?

- Вчилися загалом самі. Колись Юрій Садовий, який нині пише нам плюсовки в студії, тобто записує нас, вчив грі на гітарі, а сьогодні живемо за принципом – старший вчить меншого. Правда, барабани для мене китайська грамота, ми запрошуємо Андрія Білаша – ударника гурту ЕТНО XL, і він займається з нашими юними барабанщиками. У нас є трубоч, є скрипалька, вона маленька ще, гарно виглядає на сцені зі старшими. Є хлопець, який грає на баяні. Але вони вчились грі на інструментах у музичній школі.

- Спочатку був лише один склад, сьогодні їх три. Діти поділені за віком?

- Спочатку один, а минулого року їх було чотири! Цього року зменшила на один, бо просто не встигаю. Але для дітей музичне зацікавлення як хвороба. Сьогодні є гурт у 7 класі, 9-му, та збірна старшокласників.

- Хто пише для «Карамельок» пісні: тексти і музику?

- Раніше ми виконували лише власні пісні. У першому складі автором була Оля Корольчук, уже пізніше цим захворіла Людмила Рудика, зараз ми відходимо від пісень Рудики, нових авторів немає. Мені подобається композитор Наталя Май. У неї пісні для різних категорій дітей: для малюків, і для старших, і дитячі, і розумні, і романтичні. Витягую з Інтернету акорди і розподіляю за партіями: клавішні, гітарні, барабани, а потім з кожною дитинкою сидимо і вчимося.

- А чому «Карамельки»? Як вийшло саме так назватись?

- Було їх спочатку шестеро, ще коли вони не грали. От стоять вони на сцені, і цей чорний низ, білий верх - він так відверто приївся, не сказати б більше (*посміхається. – авт.*). Тому я сказала їм: «Діти, а чому б не зробитися нам кольоровими?». І прийшло в голову «Монпансьє». Пам'ятаєте ці різнокольорові льодяники? Але це французькою. Що ми тільки не думали, і перші букви імен брали, не йшло. Тому просто переклали. Всім сподобалось.

- Всім сподобалось? А як же ж хлопці? Доволі «дівчача» назва :)

- Ну коли перший склад підріс, вони змінили назву і стали «Аніме», це щось із душею пов'язане, так мені казали (*посміхається. – авт.*). Потім був гурт, тільки хлопці, то вони навідріз заперотестували і назвались «XL». Вони виступали в «Квадраті» і таких подібних місцях під назвою «Пост Скриптур».

- То я розумію, ви не тільки самими «Карамельками» опікувались?

- Звичайно. Я створила майданчик, де діти могли займатись музикою. З «Карамельками» ми працювали по-своєму, а хлопці почали самостійно писати пісні, музику, вибрали рок-напрямок, хотілось себе показати. Я все казала, що поки їх дівчата не порозхоплюють, то нехай тут грають. Але потім у мене з'явилося 4 склади «Карамельок», і хлопці знайшли інше місце для репетицій.

- Ви починаєте з більшістю дітей з нуля. Що найважче?

- Взагалі нелегко (*посміхається. – авт.*). От навчились вони грати. А потім треба ставити їх, щоб грали разом. Буває, що ритму не чують. Плачуть, втікають, через 5 хвилин повертаються. Я і сварюсь, і хвалю. А потім вони доходять до автоматизму так, що правою рукою грає, а лівою смс-ки пише (*посміхається. – авт.*). А саме так мені і потрібно.

- Натрапила на youtube на ваші кліпи. Коли вирішили записуватись?

- Це все від мого внутрішнього неспокою (*посміхається. – авт.*). Просто побігала і домовилася з оператором, що знімемо на карантині кліпи. Це було минулої зими, в 30-градусний мороз, всім зателефонували, діти прийшли, поставили їх за інструменти і попросили вести себе природно. Тут же нема ніякого сюжету, ніякої задумки, нема ніяких прикрас, ніяке море не шумить. Вони просто грають і співають, показують себе, трішки комедію ламають. Юрій Садовий писав плюсовки, вчитель інформатики нарізав, спільна робота. Як випала одна така можливість, а нас знімали безкоштовно, то чому б і ні.

- А шкільна адміністрація посприяла Вам у створенні колективу? Зокрема із закупкою музичних інструментів, обладнання?

- Так, школа допомагає однозначно. Я постійно на порозі директора нагадую про те, що нам потрібно і в якій кількості. І після кількох таких нагадувань є результати (*посміхається. – авт.*). Школа купила нам гітару, наприклад. А якщо школа допомогти не може, є батьки, вони самі зацікавлені в тому, щоб їхні діти проводили свій вільний час з користю тут, а не на вулиці. Тому коли виникає потреба купити новий мікрофон, чи кабелі для нього, батьки не відмовляють. Коли було 55 років школі, «Азот» подарував гітару, також на кошти спонсорів ми купили барабани.

- Доволі рідкісна ситуація, коли батьки отак безвідмовно допомагають...

- Я вмію переконувати (*посміхається. – авт.*). Батькам потрібно прокинутись

і усвідомити, що їхня дитина, крім них, нікому і ніколи не буде в цьому житті потрібна. Хочете, щоб у дитини було дитинство, допомагайте їй в цьому, не хочете... Від незайнятості дитина все одно кудись піде.

- Із своїми вихованцями десь виступаєте, на конкурсах чи фестивалях?

- Хотілось би виступати більше. Але для цього треба їздити, а для того треба автобус на перевезення інструментів і дітей. На жаль, це не по кишені. А переїзди звичайним транспортом з цими здоров'ями (*показує на барабани – авт.*) просто неможливі. Але коли є конкурси в місті, ми виступаємо. Постійно беремо учать у «Весняному первоцвіті», він проходить у нас в Рівному. Брили участь в конкурсі в ПДМі «Моя хвилина слави». Ірина Первушевська все ніяк не могла повірити, що у нас живий звук, звукорежисерові Гордєєву довелося доказувати, що діти вживу співали, а не під фонограму.

- А що найцікавіше на конкурсах?

- У складі журі сидять старші люди і коли тільки чують «Карамельки», то починається «Ооо, зараз знову будуть «бахкати», голова болітиме». А все діло в тому, що ми виступаємо вживу і тільки вживу. Для чого цим дітям вчитись, якщо потім записати «плюсовку» і покривляться на сцені? Журі хочуть диск і одну співачечку. Ми з Людмилою Рудикою так в Чернівці їздили, то я просила хоч скрипаля нашого взяти – не дозволили.

- Які нагороди вибороли?

- На жаль, чи на радість конкуренції у нас немає, ми йдемо як вокально-інструментальний ансамбль, а такий є лише у 9-й школі. Тому в місцевих чи обласних конкурсах ми перемагаємо завжди.

- Уроки музики в школі – це робота, але і роботою для Вас став колектив. А як же тоді вільний час?

- Вільного часу майже немає. Але я розумію, що так можна просто «згоріти». Віднедавна почала керуватися фразою «І нехай весь світ зачекає»

(*посміхається. – авт.*). І тут мене починає тягнути знову, зробити більше репетицій, десь побігати, щось повіршувати, і я себе трошки стримую.

- Можливо, маєте якесь особливе хобі?

- Хобі... Як у будь-якої жінки. Але це скоріше не хобі, а обов'язок, я кажу про город і домашнє господарство батьків. Я це роблю, але страшенно не люблю (*посміхається. – авт.*). А якщо брати з того, що люблю, то це подорожі. Мені подобаються Карпати, лазити по горах, але тільки самій. Я так сама піднімалась на Говерлу. Я вже думала, що просто «гекну», серце калатало, треба було брати рюкзак, а я з сумкою пішла. Раніше в Чехії бувала часто, в Польщі, всю Прибалтику об'їздила, в Росії багато де була. У Петербурзі проводила у знайомої всі зимові канікули.

- Білі ночі, розвідні мости...

- Так, якось дивилась на мости, і не встигла повернутись додому, всю ніч проходила по Петербургу (*посміхається. – авт.*).

- Куди б хотілось ще поїхати?

- Хочеться з'їздити на Урал, в тайгу, на Байкал. От така мрія. Всі хочуть в Париж, я а туди. Я думаю, що і в Париж ще встигну. Хочеться в Австрію на лижах, або хоча б в той Буковель. А де я катаюсь на лижах? Біля аеропорту, в бік «Епіцентру» (*посміхається. – авт.*). А знаєте, що я ще хочу! Стрибнути з парашута, але боюсь приземлитись, боюсь, що ноги поламаю, краще вже на дерево себе скерувати, і висіти на гіллячках (*посміхається. – авт.*).

- Стільки різних проблем, клопотів у житті... Як відновлюєте сили?

- Оптимізмом. Це внутрішнє, у мене все через сміх. Я розмову починаю з анекдоту, потрібно ж бути веселою. Я в голову не беру дурного, і розумного

багато теж. Забуваю всі назви, терміни. Так жити легше. І мені завжди говорять, що уроки в мене шумні і перерви також, а мені нормально, я і з ними, і шум мені не заважає. Нехай покличуть діти на перерві, зосередженіші будуть на уроці.

- А звідки ж стільки оптимізму?

- А я й не знаю. Я все життя така, це частина мене. А ще я плачу, коли ніхто, звичайно ж, цього не бачить. Кажуть, треба йти до моря, в гори, стати і кричати. І на уроці можна покличати, але діти при чому. У тебе нема настрою. Крапка.

- А що на рахунок музичних вподобань, хто надихає Вас?

- Я все слухаю. Професія у мене така. Навіть сучасний реп відкрила для себе, а чому б і ні. Всі слухають Емінема, я теж повинна послухати, зрозуміти, чим він подобається. І рок сучасний слухаю. У рок-музиці реалізується той крик на горі чи на березі моря, але на сцені. І ще рок-музиканти пропагують здоровий спосіб життя. Наприклад, колись була група «Мій батько п'є», вони були проти паління, алкоголю. Це дуже класно. Надихають старі гурти, Квінт, Скорпіонс, Фреді Меркюрі. Я їх поважаю. Навіть на телефоні слухаю. На дзвінок поставила пісню групи Пантера, завжди смішно, коли в маршрутці хтось зателефонує, і люди зглядаються на мене, я ж не молоденька (*посміхається. – авт.*).

- Самі вирішили зареєструватись у соцмережах?

- Зареєструватись допомогли, розказали як. Але ідея моя, хотіла закинути відео та музику, щоб розширити коло слухачів «Карамельок». Закинула відео на youtube, Вконтакті, Фейсбук, фото в Однокласники.

- Що плануєте ще зробити?

- Та от по гриби сьогодні хотіла йти. А якщо на рахунок роботи, то тут все просто – репетиції. Перед Днем вчителя їх буде більше (автор спілкувалася з пані Світланою якраз напередодні Дня вчителя). Спонтанно займатись не можна, в кожного є свій час, для кожної дитинки все розписано, як урок. Найближчим часом плануємо концерт до Дня вчителя. Діти будуть танцювати, грати, вчителі співатимуть реп. Правда, не всіх вдається підбити, але я над цим працюю (*посміхається. – авт.*). Хочу зробити шоу! Буде маленька циганочка-музикантка, будуть піонери в пілотках. Буде все! Я йду до кінця. Ні за чим не шкодую. Маю внутрішнє чуття, що варто зробити, а над чим не варто працювати.

Автор: Спілкувалась Олена Ветрова.

Матеріали з електронної газети «Рівненська газета» від 10.12.2012р.
<http://www.gazeta.rv.ua/article/20530/>

Рівненський ансамбль «Карамельки» привітав з Днем української армії вихованців школи-інтернату в Олександрії

У день української армії, 6 грудня, дитячий вокально-інструментальний ансамбль «Карамельки» разом із керівником Світланою Мосійчук відвідали вихованців Олександріївської загальноосвітньої школи-інтернату та заспівали їм пісні із свого репертуару.

Ідею про поїздки ансамблю у різні навчально-виховні заклади нашої області керівник ансамблю Світлана Мосійчук виношує доволі давно. Але проблемою у цій ситуації завжди була відсутність транспорту на перевезення музичних інструментів та апаратури, тому молоді зірочки брали участь переважно у шкільній самодіяльності на локальних місцевих конкурсах музичної творчості, таких як «Веселий вулик» та «Весняний первоцвіт».

Дуже добре, що ми знайшли транспорт, щоб приїхати сюди. Як завжди виручає співпраця із батьками. Мікроавтобус надав нам батько Яни Мельник, однієї з виконавиць «Карамельок», також ідею про поїздку саме в Олександрівську школу-інтернат підкинули батьки, які працюють в міському ПДМ. А зателефонувати і запропонувати щось хороше для дітей – це ж не проблема!, – **ділиться емоціями під час репетиції «Карамельок» у школі-інтернаті Світлана МОСІЙЧУК.** – Мою ідею зустріли на «ура!», от ми і приїхали. А для дітей найважливіше виступити, заспівати, заграти, їм же не потрібні ніякі гонорари. І взагалі, це називається «голий ентузіазм» ☺.

Виступити в школі-інтернаті приїхало відразу три склади колективу, від зовсім юної скрипальки до галасливих старшокласників. Гостей до виступу

ведучі запросили першими, після чого керівник ансамблю та музиканти почали вести діалог із залом. Спілкувались про закоханість за шкільною партою, дякували терплячим вчителям, розмірковували про перемінність пір року та погоди, говорили про невеселі казки. Саме на такі теми звучали пісні. Діти в залі були дуже активними та готовими до спілкування, в перервах між піснями запитували у пані Світлани, чому на барабанах у «Карамельок» виключно дівчата і пропонували спробувати заграти.

Ми стараємось проводити в школі-інтернаті якомога більше профілактичної та профорієнтаційної роботи для наших вихованців, - **розповідає Сергій ЯКОБЧУК.** – Постійно співпрацюємо з службою ДАІ та ДМОН, які проводять бесіди з дітьми про правила поведінки на дорозі та проблеми наркотиків. З школою №6 ми разом робили концерт до Дня інвалідів. З школою №26 плануємо провести футбольний матч, з учнями Рівненської української гімназії дискотеку. Тому ідея з виступом «Карамельок» мені також сподобалась. Ми хочемо і надалі розширювати співпрацю з школами, колективами, нашим обов'язком є познайомити наших вихованців із оточуючим світом.

Після виступу «Карамельок» своїми вокальними талантами ділились вихованки школи-інтернату, а хлопці-силачі показали глядачам справжній клас із піднімання штанги. Позитивні емоції отримали і самі музиканти ансамблю.

Спочатку ми дещо переживали, думали, як сприйме нас зал, як відреагують на наші пісні. Але якось відразу все закрутилось, зал аплодував, підспівував. Ми чули вигуки «Браво!» і «Бравіссімо!» з перших рядів, - з посмішкою діляться Дарина Горбунова та Юля Гринчак. – Ми хотіли б ще виступати, поїздити. І не важливо, буде це звичайна школа, чи школа-інтернат, дитячий будинок, - додає Настя Ветрова.

Після Нового року вокально-інструментальний ансамбль «Карамельки» хоче відвідати з музичною програмою вихованців Мізоцької спеціальної школи-інтернату. Також керівник гурту отримала запрошення від директора Здолбунівського будинку-інтернату для людей похилого віку і впевнена, що при великому бажанні і постійній роботі, можна втілити абсолютно все задумане.

Автор: Спількувалась Олена Ветрова.

Матеріали з електронної газети «Ого» від 08.03.2013р.
<http://ogo.ua/articles/view/2013-03-08/38675.html>

Мізоцькі дітлахи весну зустрічали із піснями та "Карамельками"

Рівненський ансамбль Карамельки привітав із приходом весни вихованців Мізоцької школи-інтернату.

У перші весняні дні дитячий вокально-інструментальний ансамбль «Карамельки» разом із керівником **Світланою Мосійчук** порадували вихованців Мізоцької спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату музичними дарунками і матеріальною допомогою.

Світлана Мосійчук: "Батьки не хочуть сприяти творчому росту дитини?
Я вмію переконувати!"

Ця поїздка стала другою у виїзній музичній програмі колективу «Карамельок» до спеціальних навчально-виховних закладів нашої області, але на цей раз керівник ансамблю Світлана Мосійчук вирішила включити до програми благодійний аспект. Сам заклад вибирали за порадою батьків учасників колективу, і мікроавтобус для поїздки та для перевезення

громіздких музичних інструментів та апаратури надав батько Яни Мельник, барабанщиці колективу.

- Поїздка до Мізоцької школи-інтернату – це гарне продовження нашої музичної програми, але цього разу хотілося зробити щось більше для цих дітей, - пояснює Світлана Мосійчук. – Виникла ідея зібрати у нашій школі № 8 серед учнів та вчителів вживаний або ж новий одяг чи взуття. За короткий час нам вдалось зібрати велику кількість речей. Але і цього мені здалось замало, тому адміністрація школи разом із учнями та вчителями придбали канцелярські товари. А тут ще і зима закінчилася, то чому б не змінити трішки репертуар і не поїхати вітати інших з приходом весни.

Музичний репертуар у колективу і справді змінився, діти заспівали більше веселих та світліших пісень. У залі було дуже багато зовсім маленьких вихованців інтернату, які разом із Світланою Мосійчук вгадували, як буде називатись наступна пісня «Карамельок», даючи відповіді на нелегкі питання: якого кольору вітер весною, хто першим повинен зізнаватись у коханні та чи варто любити невеселі казки.

Найшвидше вихованці школи-інтернату дали відповідь на питання, хто ж навчив їх всього, що вони знають та вміють в житті – вчителі, і здавалось

пісню про цю нелегку професію співали не тільки «Карамельки», але й зал. **Заступника директора із виховної роботи Любов Грицюк** така реакція залу не здивувала, адже саме колектив школи докладає найбільших зусиль, щоб діти в інтернаті відчували себе наче в сім'ї.

- Ми охоче прийняли пропозицію Світлани Мосійчук та «Карамельок» виступити для наших діток з концертом. Завжди вітаємо таку активність, - ділиться враженнями пані Любов.

Свого часу Ірина Первушевська із Рівненського ПДМ запропонувала школі-інтернату провести майстер-клас із учнівського самоврядування, на який дирекція та учні охоче погодились. Також школа має тіснотспівпрацю з Рівненським ляльковим театром, постійно влаштовують вистави, актори надають нам свої декорації та сценарії, діти беруть участь в театральних конкурсах.

- Ми робимо все, щоб наші діти з соціумом були близькі, і це дає результати, адже уже сьогодні адаптація в соціумі у нас на високому рівні, - розповідає Любов Грицюк. – Вдячна за матеріальну допомогу від колективу «Карамельки», впевнена, що одяг, взуття та канцтовари, які привезли з собою юні музиканти, справді не будуть зайвими, і хоча школа отримує допомогу від держави та різноманітних програм, але є те, чого учням не вистачає, наприклад, деревини та металу в технічні кабінети, декорацій та костюмів для самодіяльності.

Зі слів самих дітей, вихованців закладу, виступ гурту їм сподобався, і як завжди хлопчики були здивовані, що в «Карамельках» на барабанах виключно дівчата, а найменші дітлахи стрімголов ринули після виступу розглядати гітари.

Керівник ансамблю Світлана Мосійчук насправді виношувала ще одну ідею, виключно для своїх юних музикантів: показати їм життя не в сім'ї, а за її межами, навчити дітей толерантності та прищепити бажання займатись благодійністю, а вільний час, наприклад, ту ж суботу, провести не вдома за комп'ютером, а спілкуючись із іншими, заводячи цікаві знайомства.

Наступного разу «Карамельки» планують повезти свою музичну програму, дещо не таку гучну та драйвову, до Здолбунівського будинку-інтернату для людей похилого віку.

Автор: Олена ВЕТРОВА.

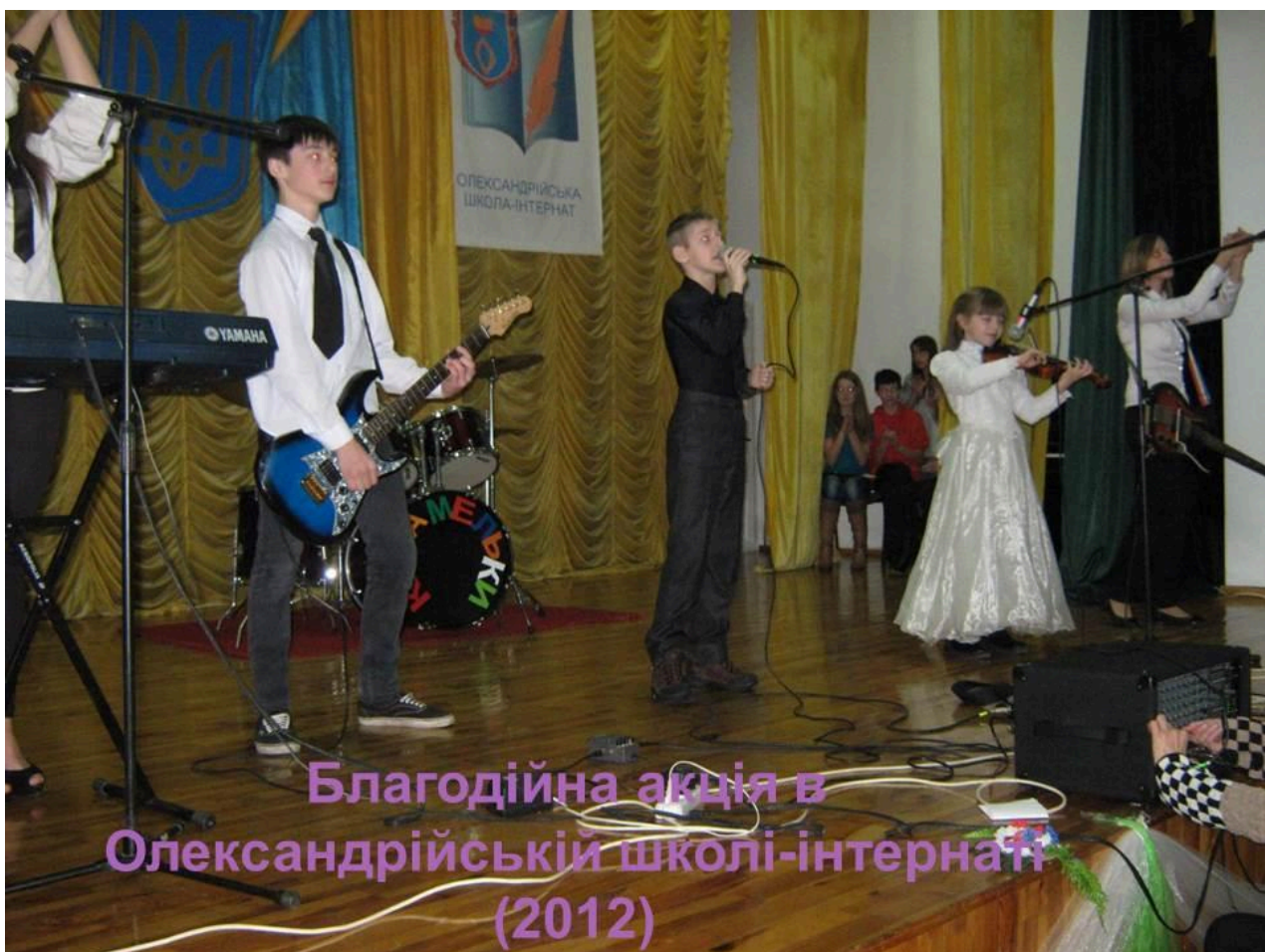
Додаток 5

СТУДІЯ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ «КАРАМЕЛЬКИ»

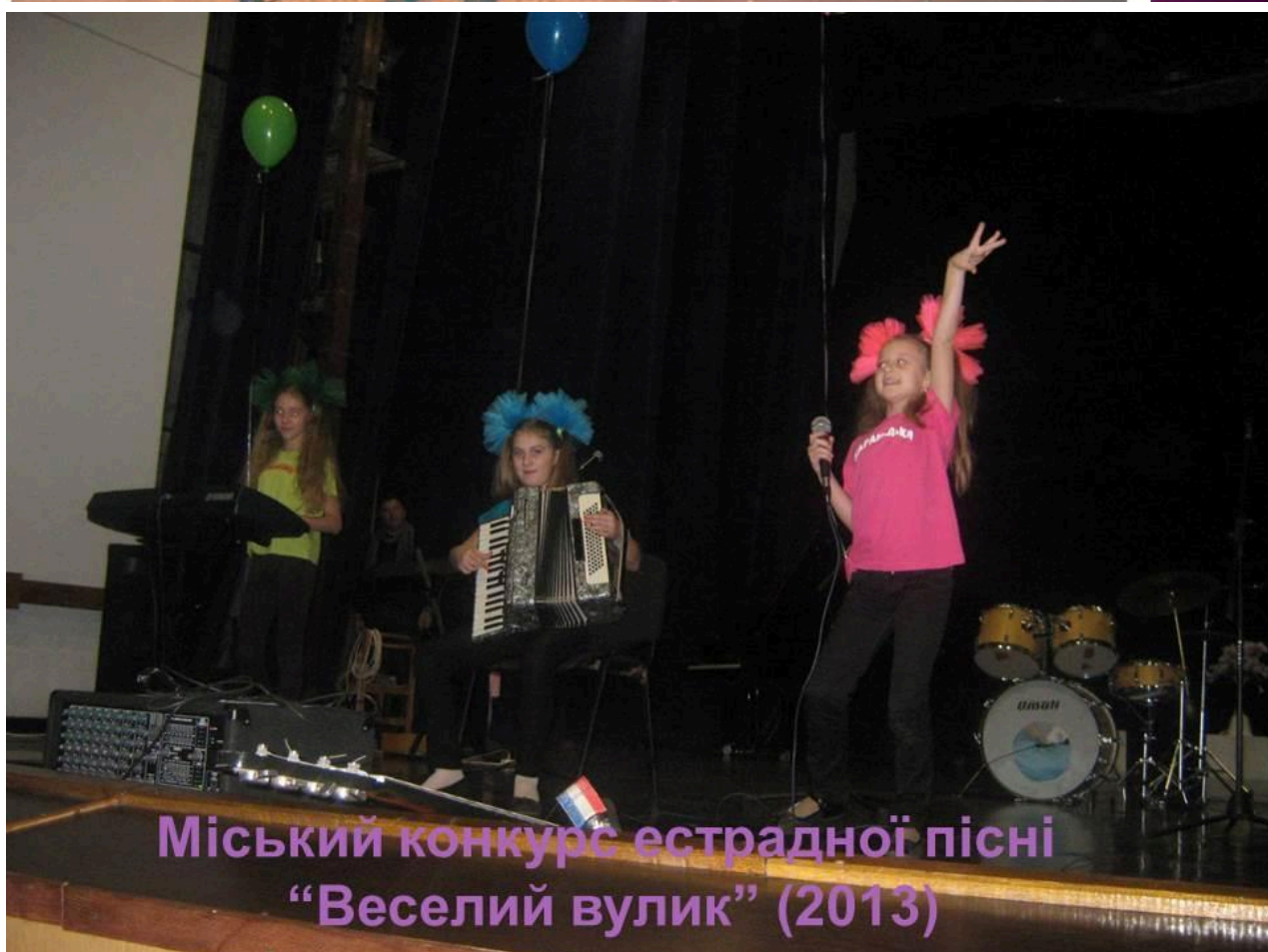

Благодійна акція в
Олександрійській школі-інтернаті
(2012)

Благодійна акція в
Олександрійській школі-інтернаті
(2012)

Міський конкурс естрадної пісні
“Веселий вулик” (2013)

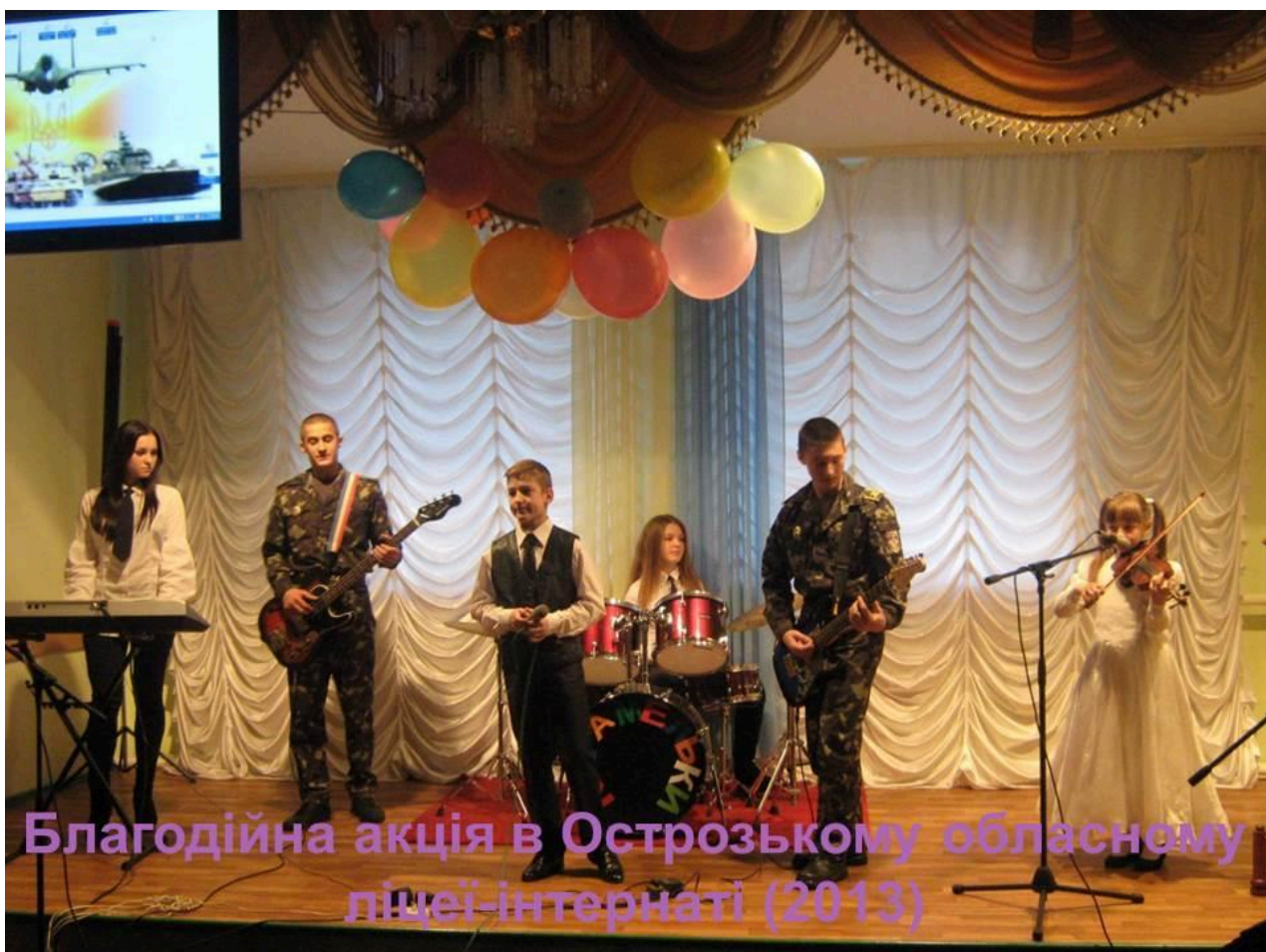

Всеукраїнський конкурс естрадної пісні
“Весняний первоцвіт” (2013)

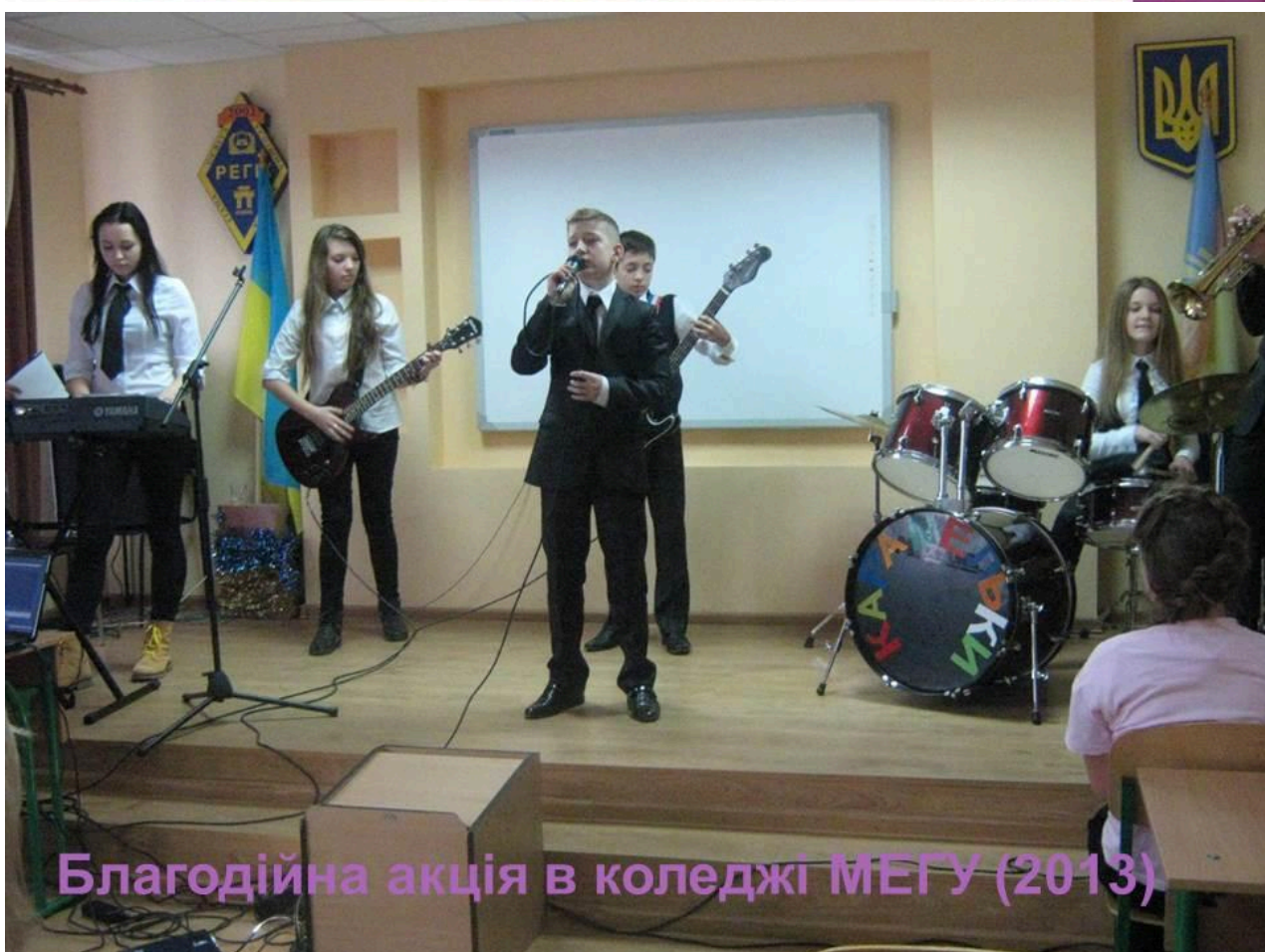

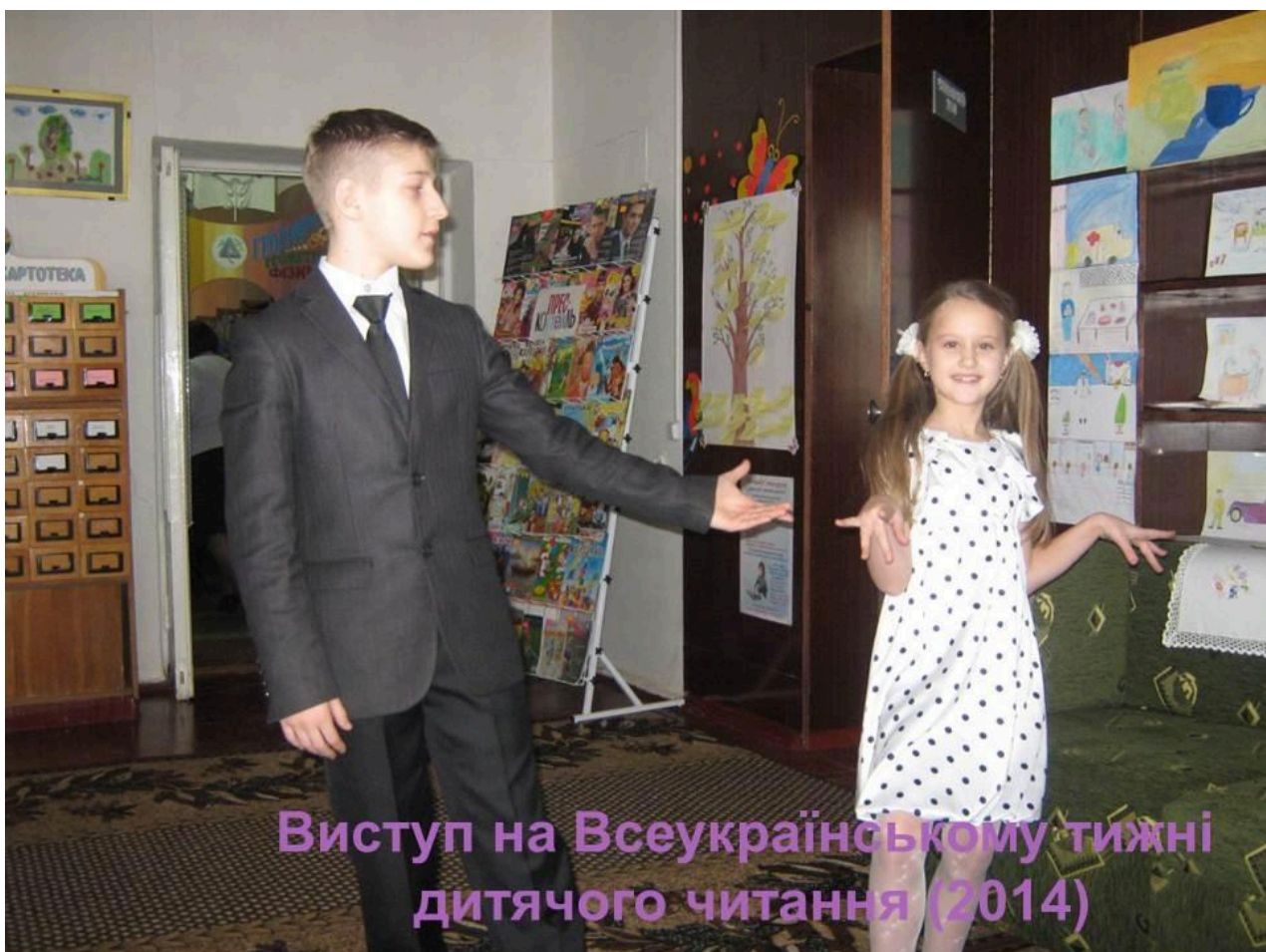
Благодійна акція в Клеванській
школі-інтернаті (2013)

Благодійна акція в Клеванській
школі-інтернаті (2013)

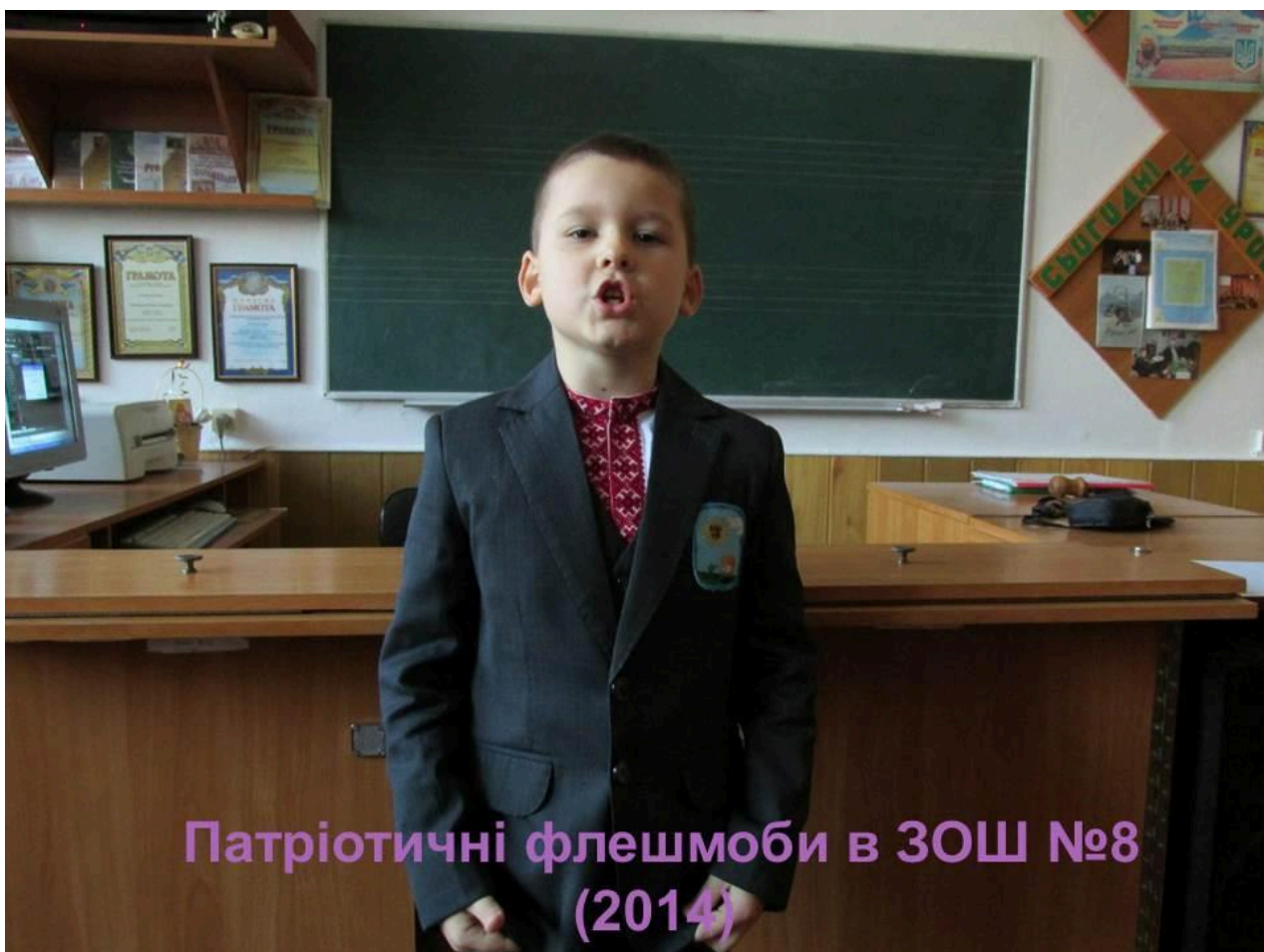

Виступ на Всеукраїнському тижні
дитячого читання (2014)

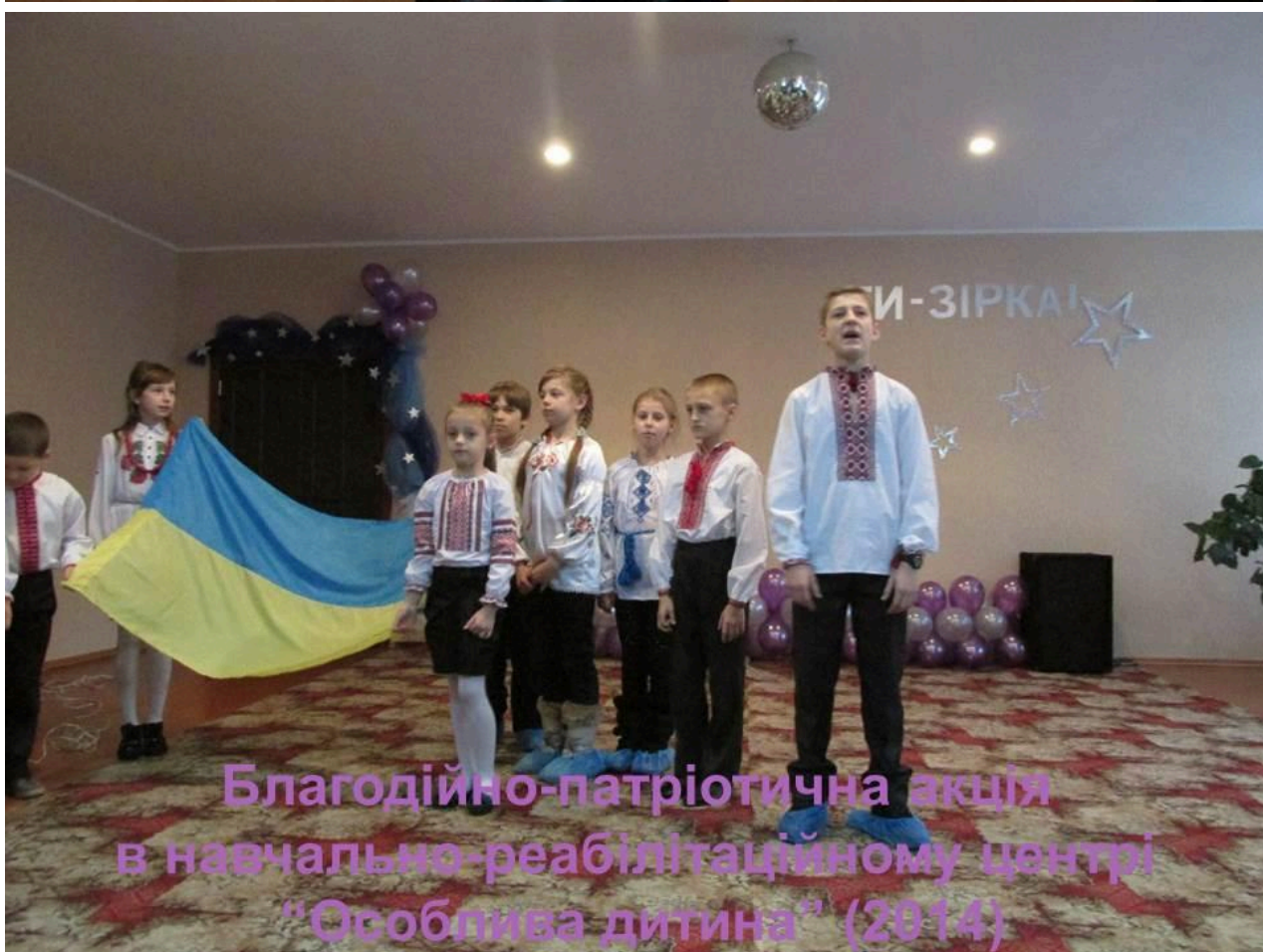

Патріотичні флешмоби в ЗОШ №8
(2014)

Патріотичні флешмоби в ЗОШ №8
(2014)

Благодійно-патріотична акція
в навчально-реабілітаційному центрі
"Особлива дитина" (2014)

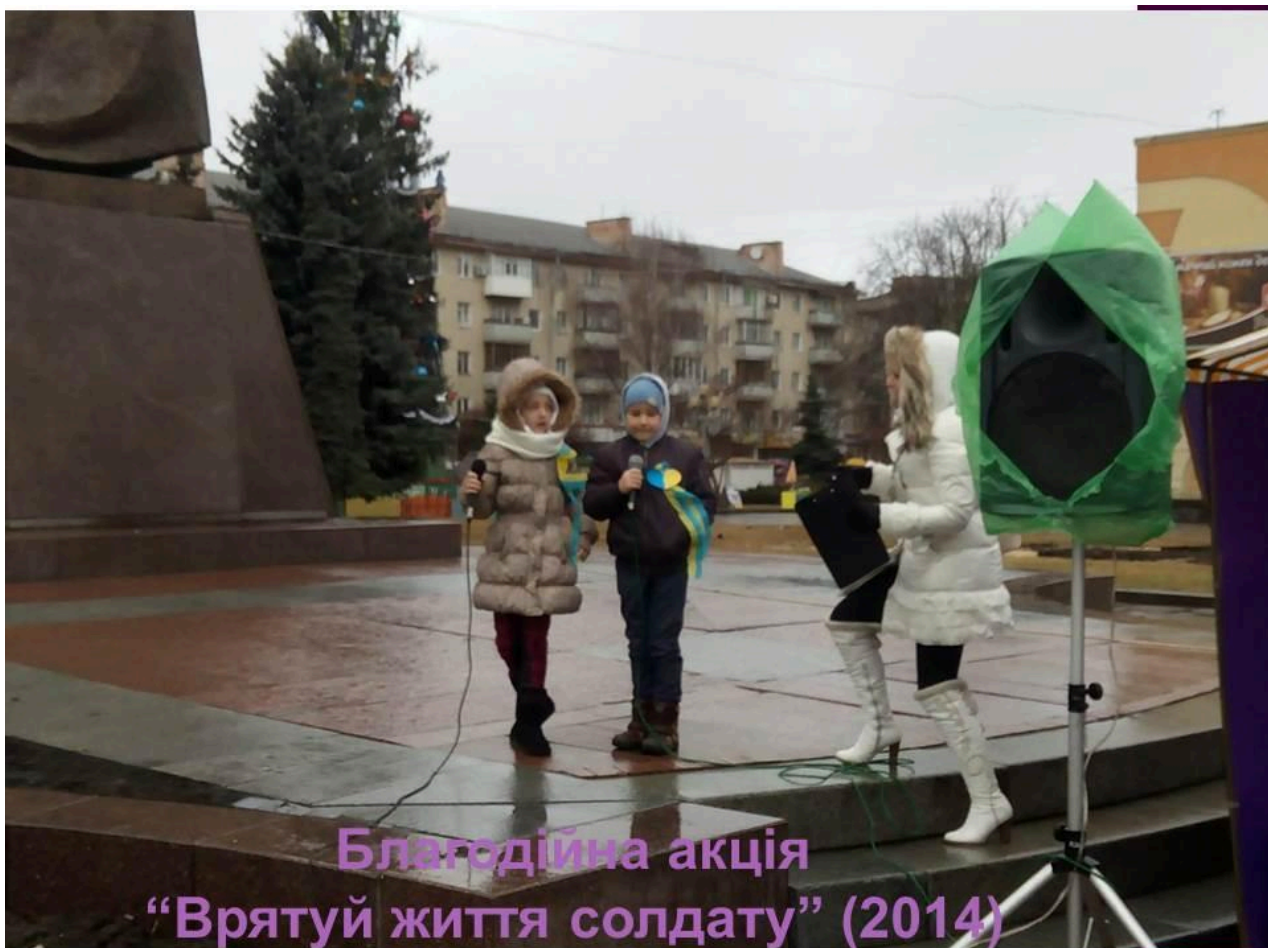

Благодійно-патріотична акція
в навчально-реабілітаційному центрі
"Особлива дитина" (2014)

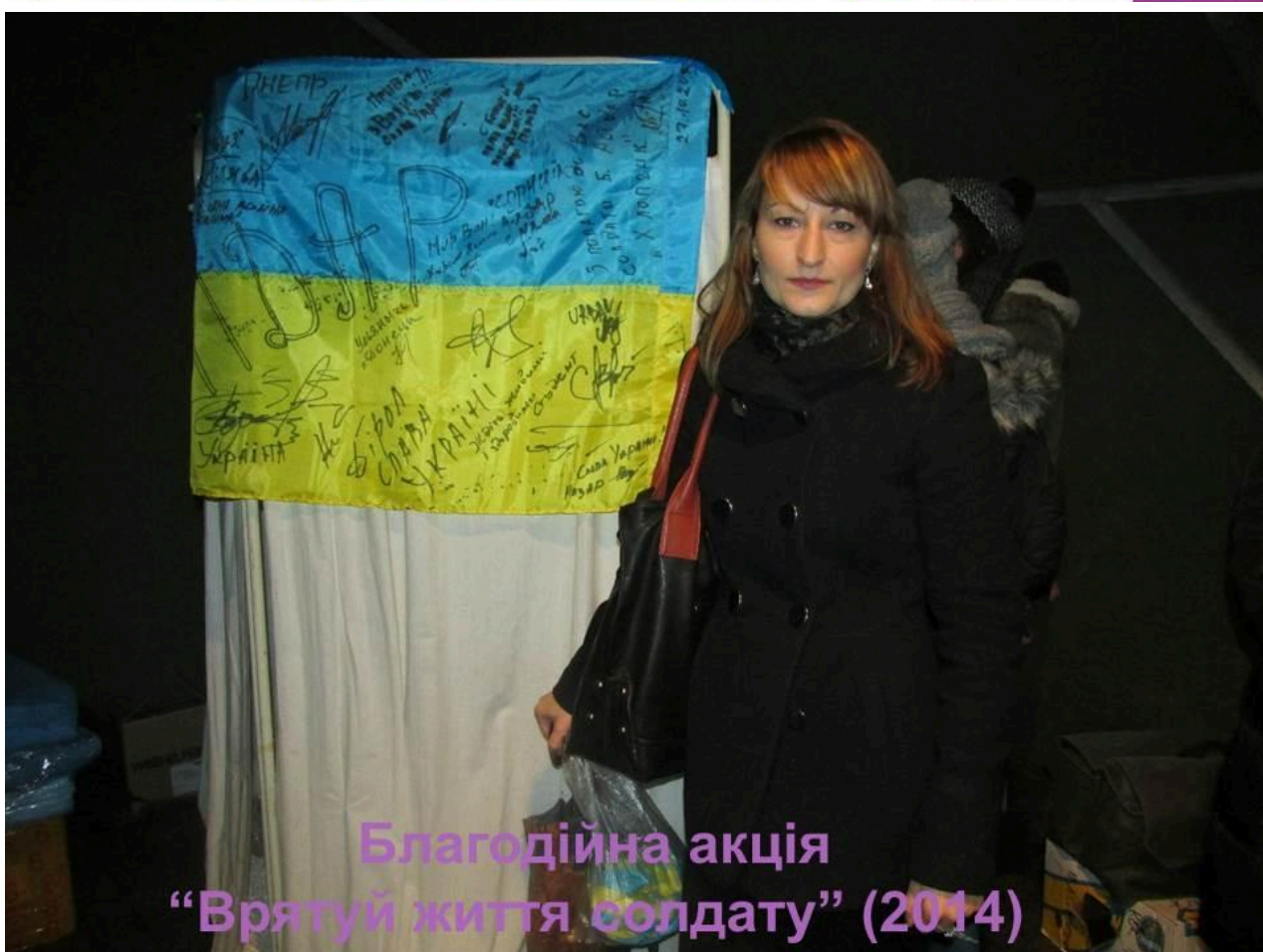

Благодійно-патріотична акція
в навчально-реабілітаційному центрі
"Особлива дитина" (2014)

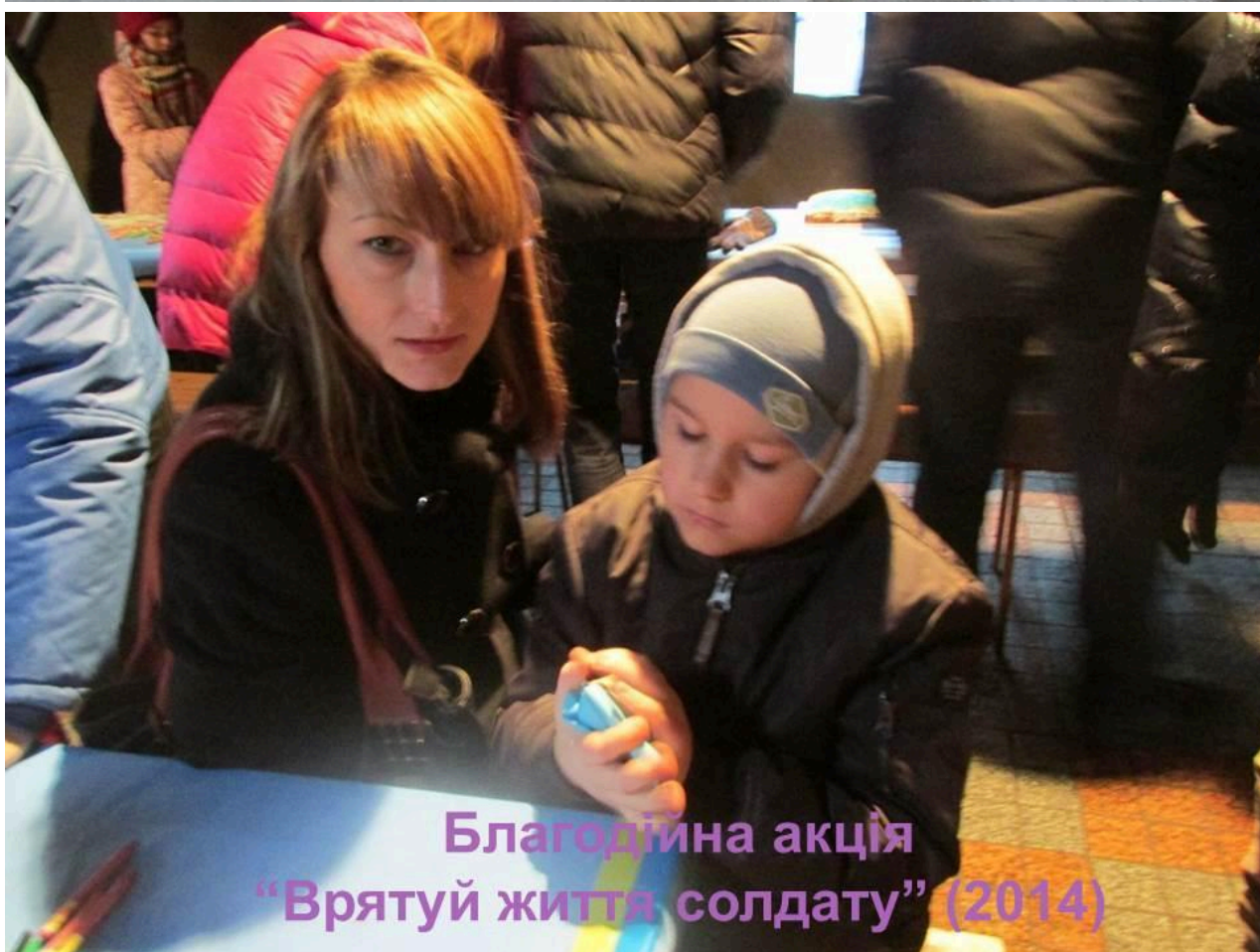
Благодійна акція
“Врятуй життя солдату” (2014)

Благодійна акція
“Врятуй життя солдату” (2014)

Благодійна акція
“Врятуй життя солдату” (2014)

Благодійна акція
“Врятуй життя солдату” (2014)

Виступ у військовому госпіталі (2014)

Виступ у військовому госпіталі (2014)

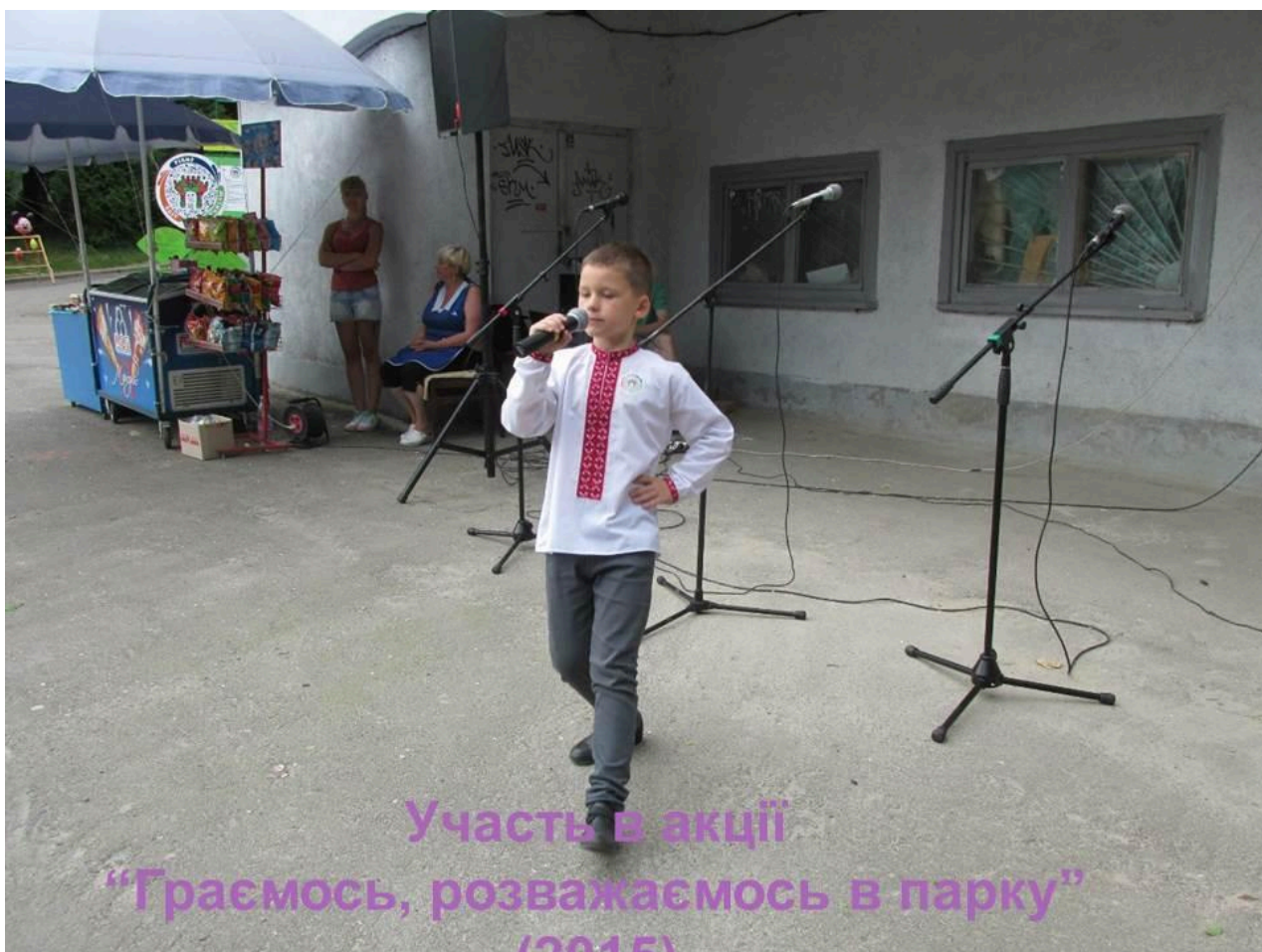

На Всеукраїнському тижні
дитячого читання (2015)

Виступ на Всеукраїнському тижні
дитячого читання (2015)

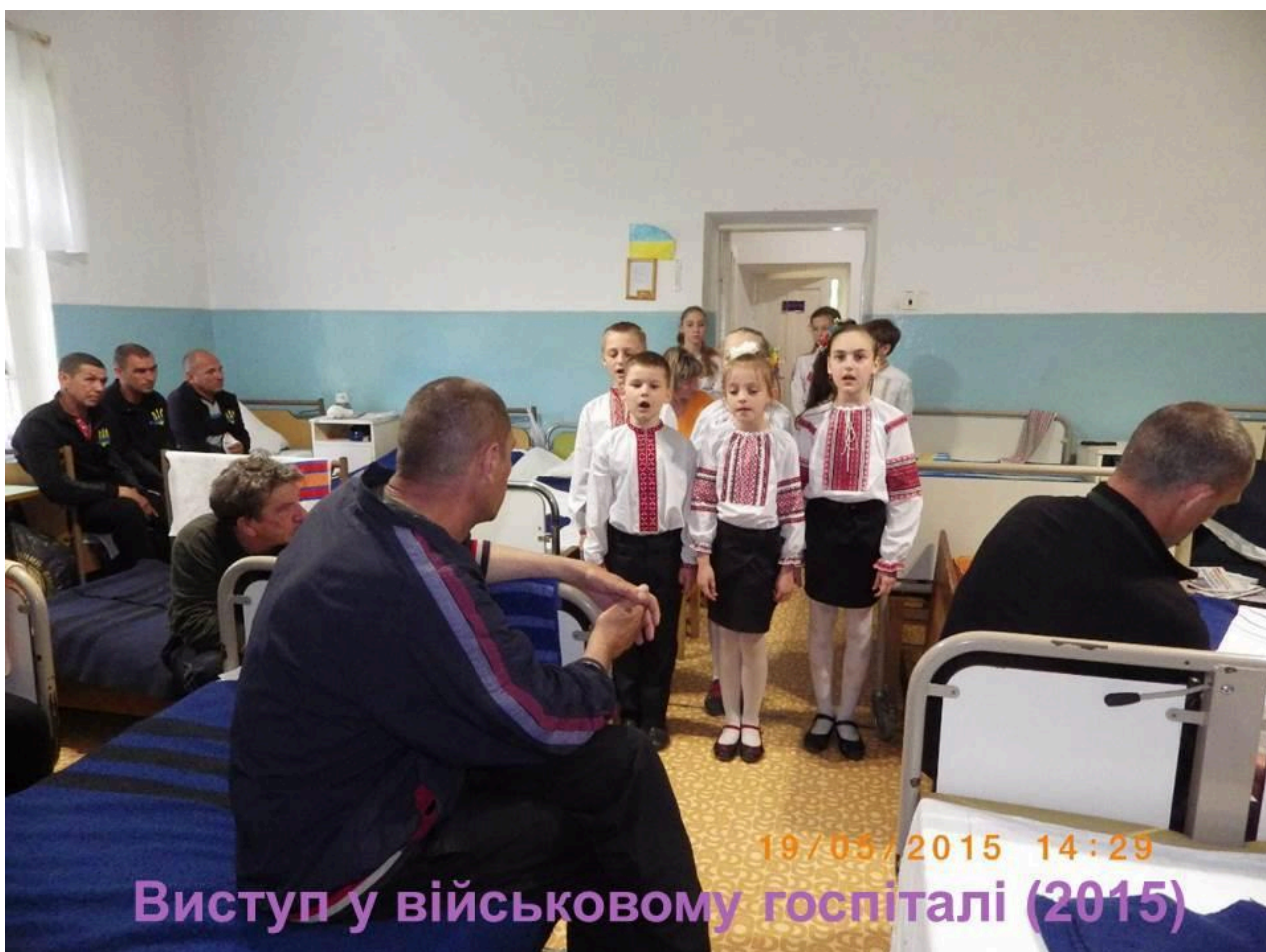

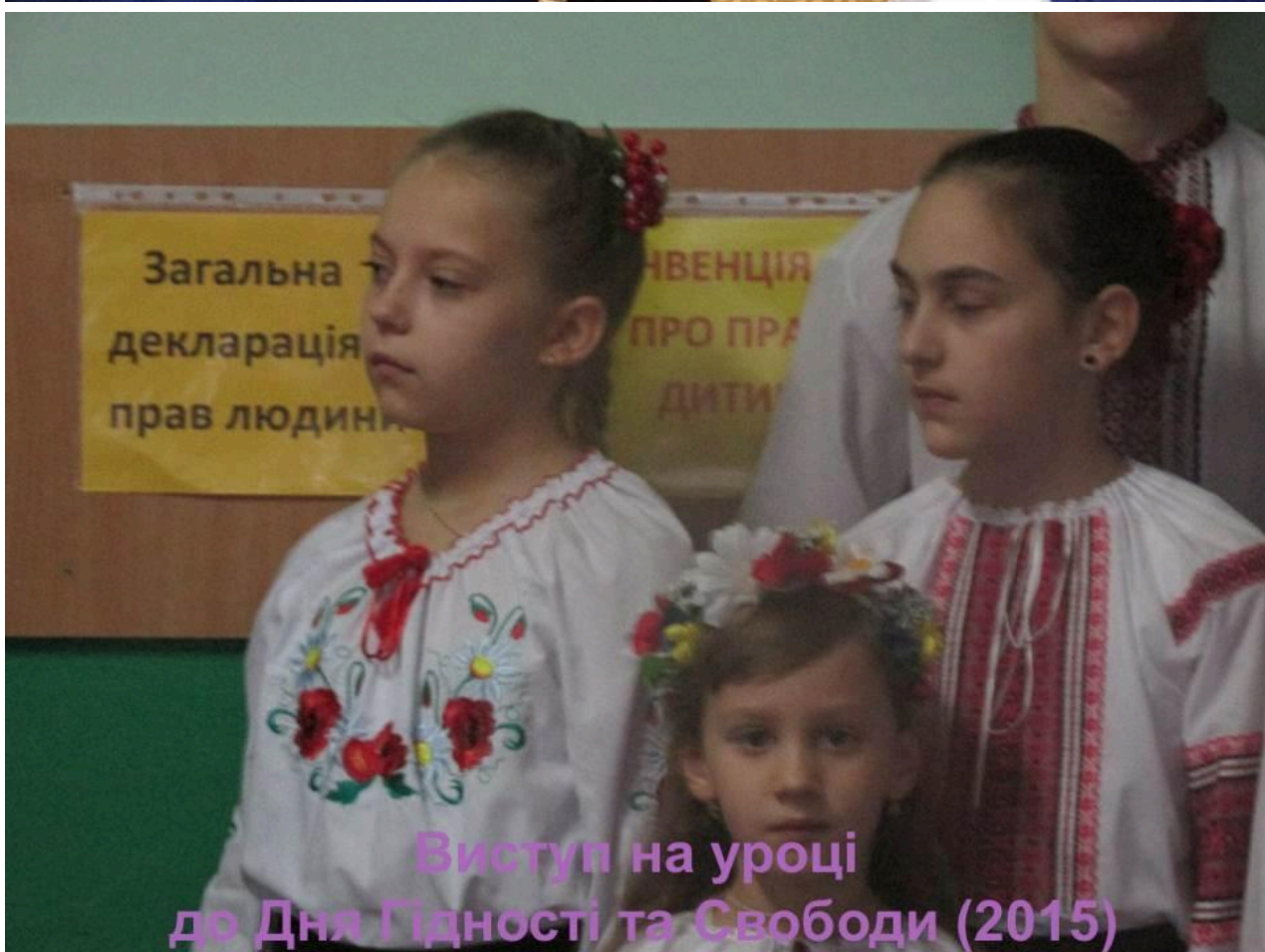
Виступ у військовому госпіталі (2015)

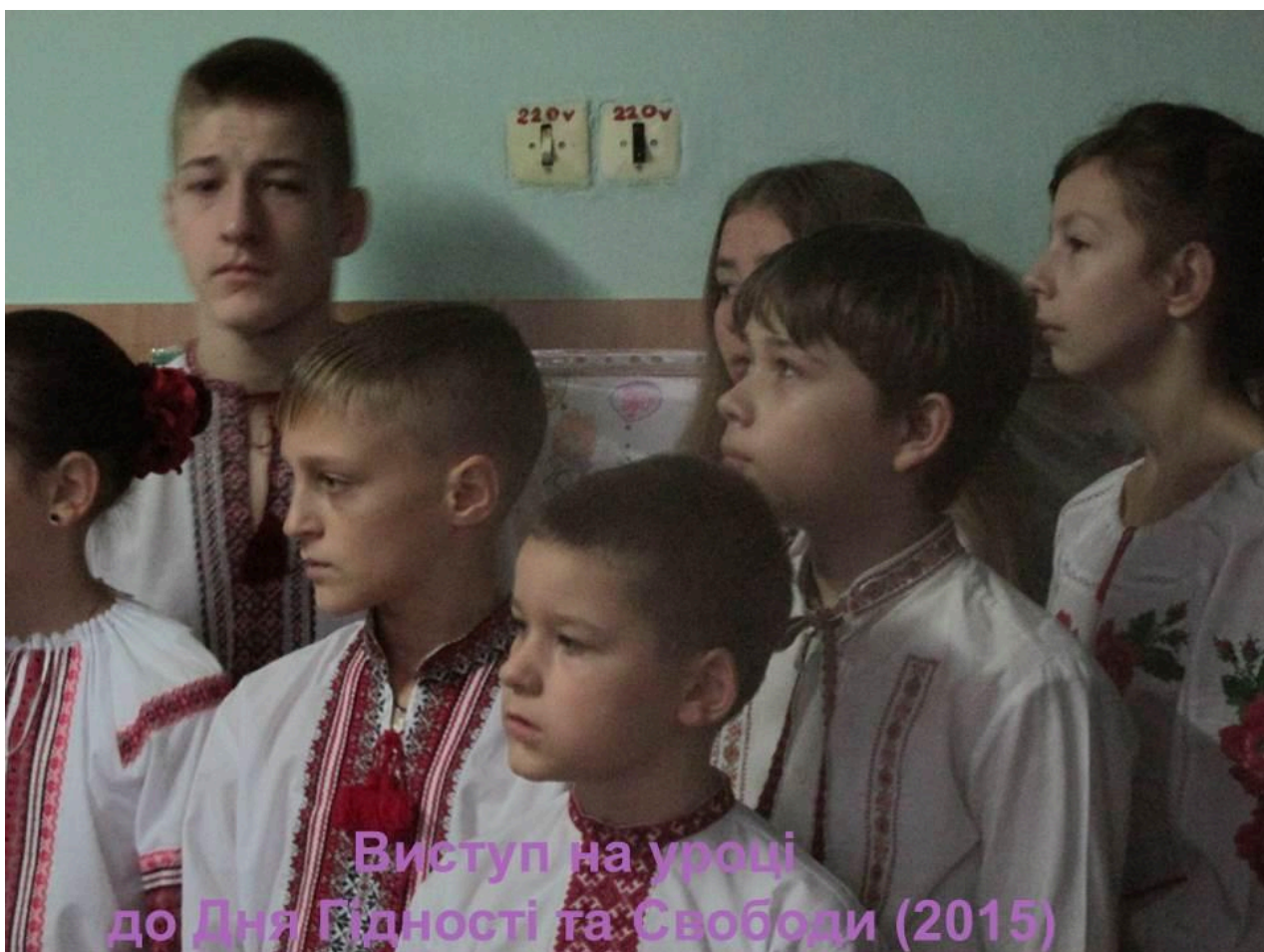
Виступ у військовому госпіталі (2015)

Виступ у військовому госпіталі (2015)

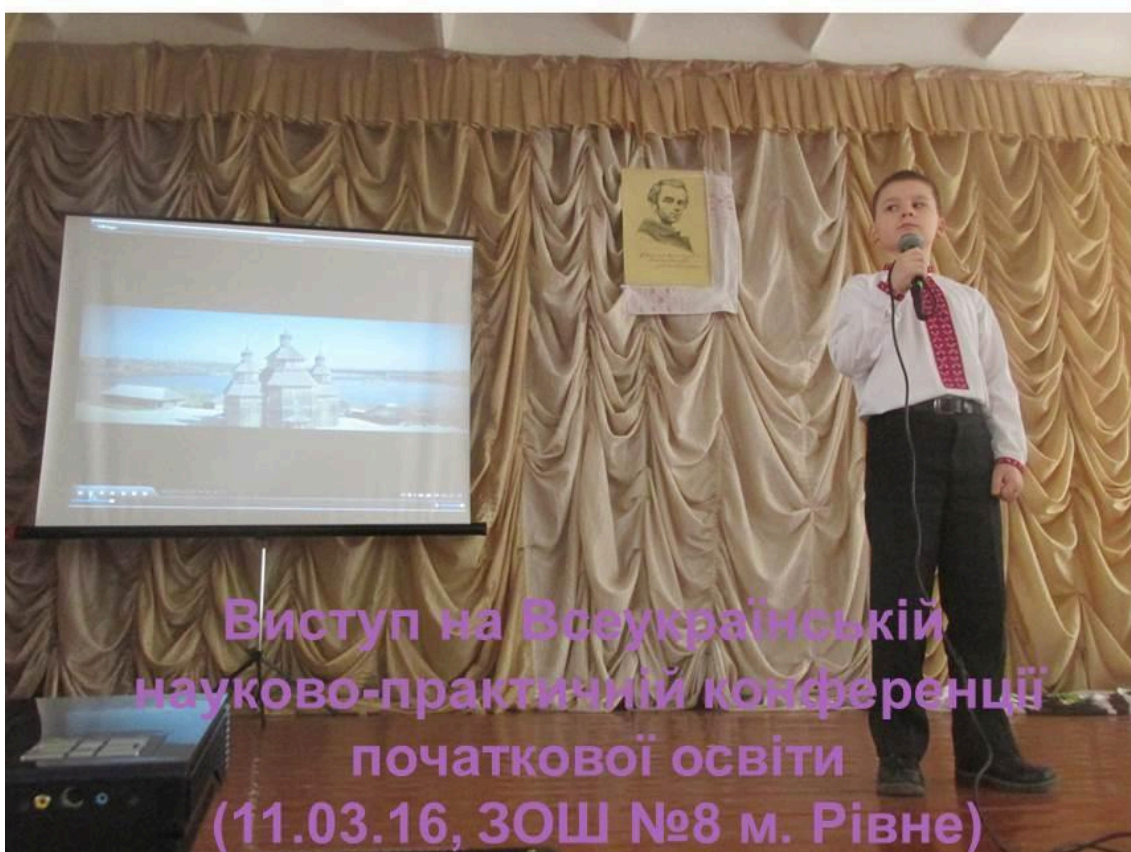
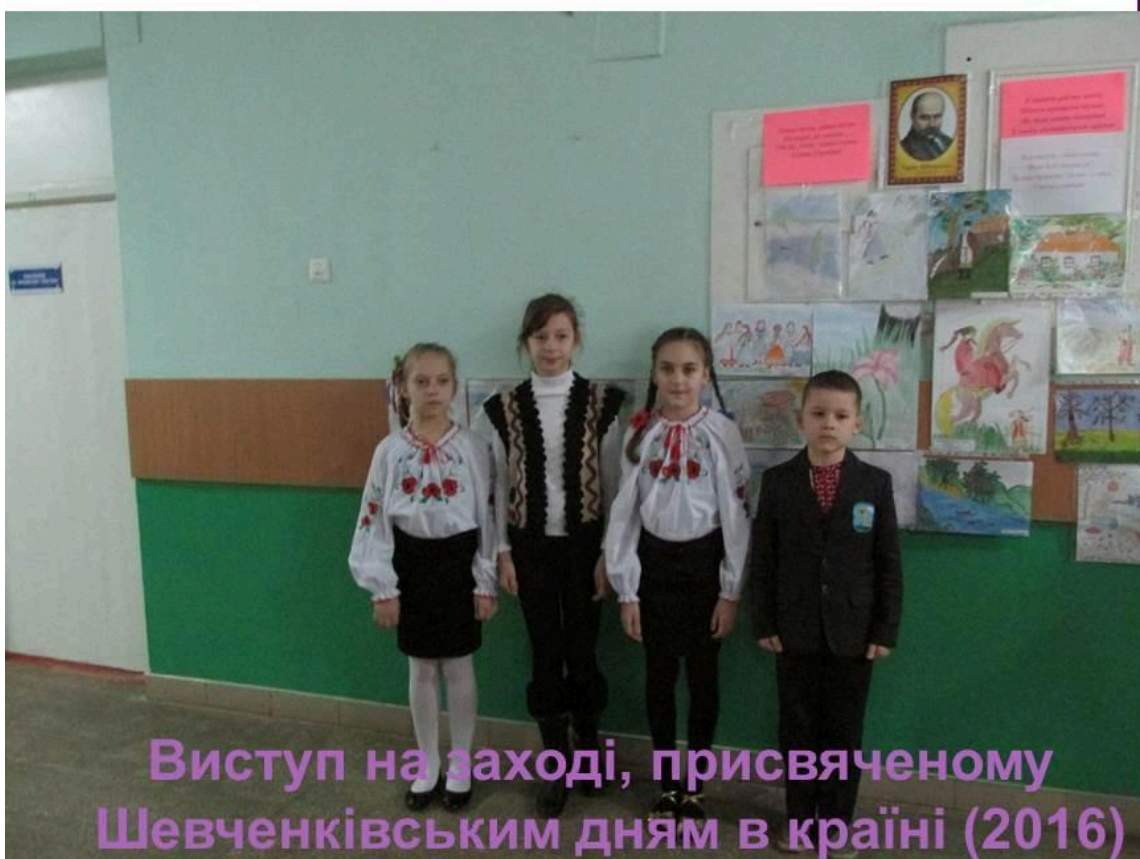
Виступ на уроці
до Дня Гідності та Свободи (2015)

Виступ на уроці
до Дня Гідності та Свободи (2015)

На відкритті Всеукраїнського тижня
дитячого читання в театрі ляльок
(2016)

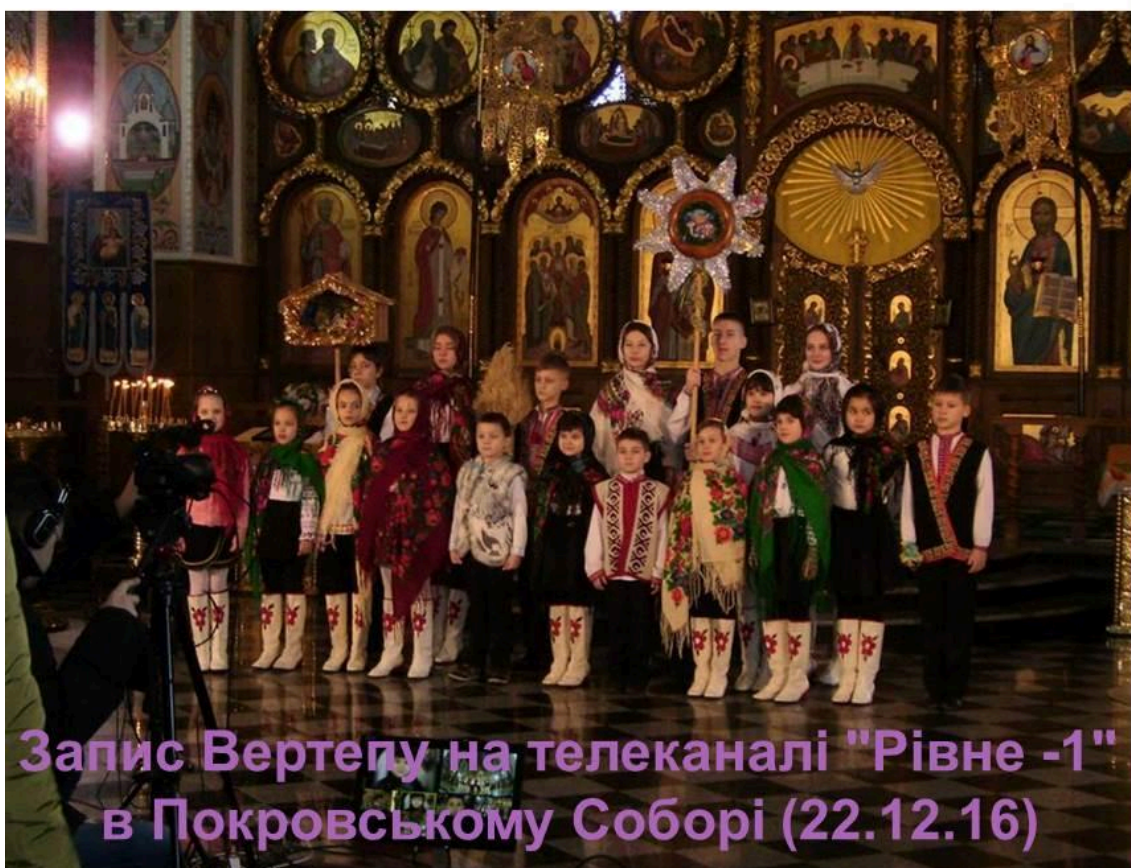

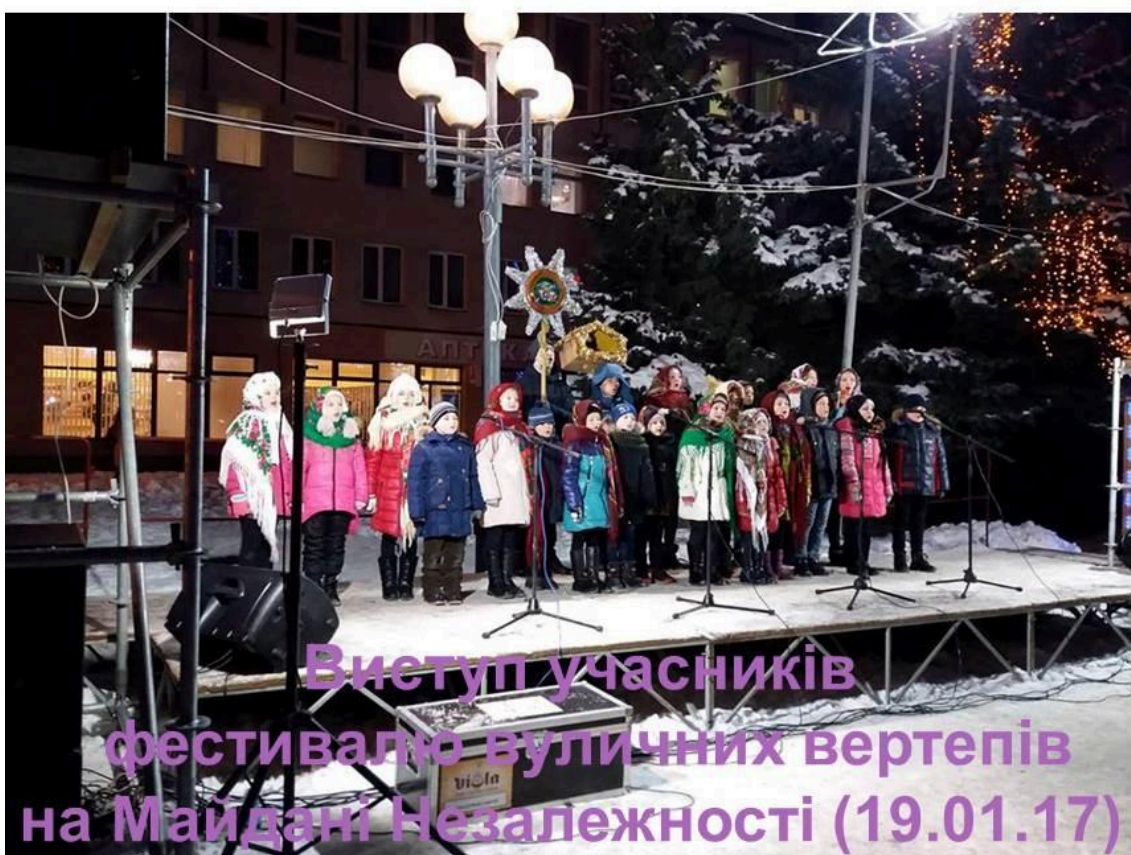
Виступ на Всеукраїнському студентському фестивалі
“Пісня буде поміж нас” (2016)

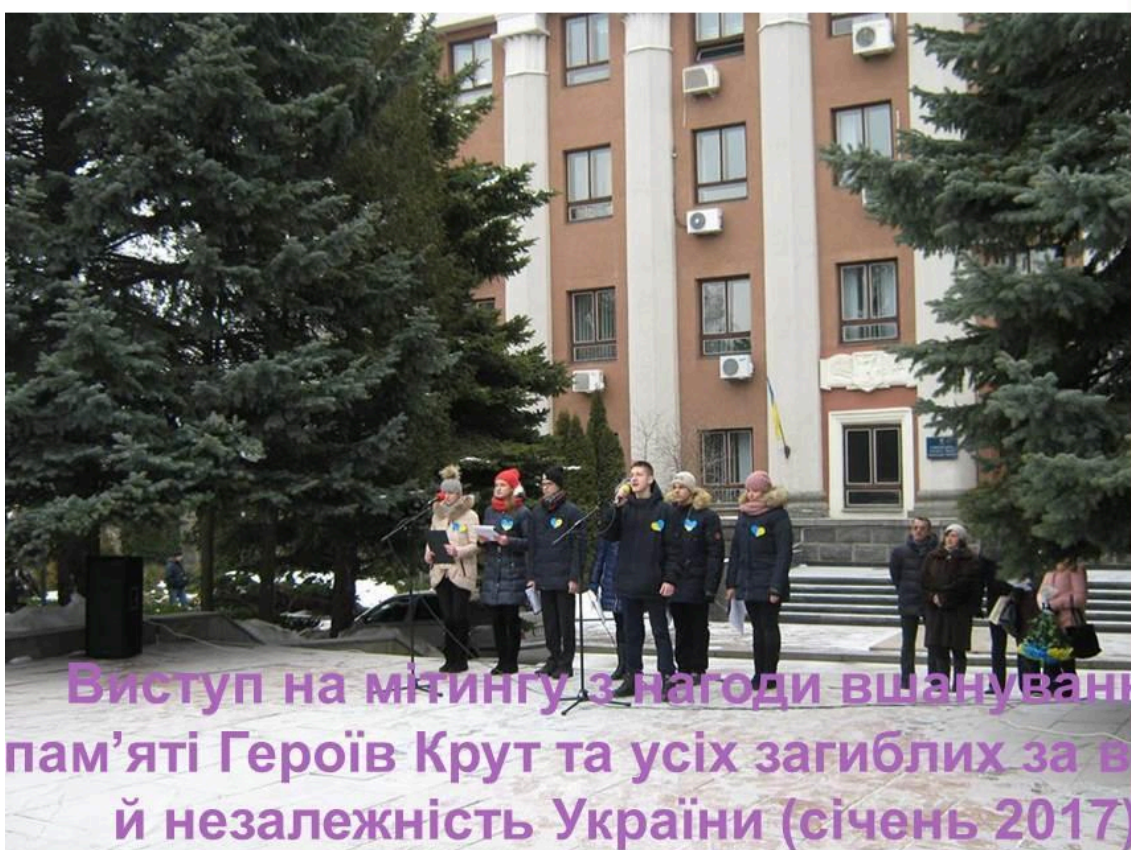
Нагородження на Всеукраїнському студентському фестивалі
“Пісня буде поміж нас” (2016)

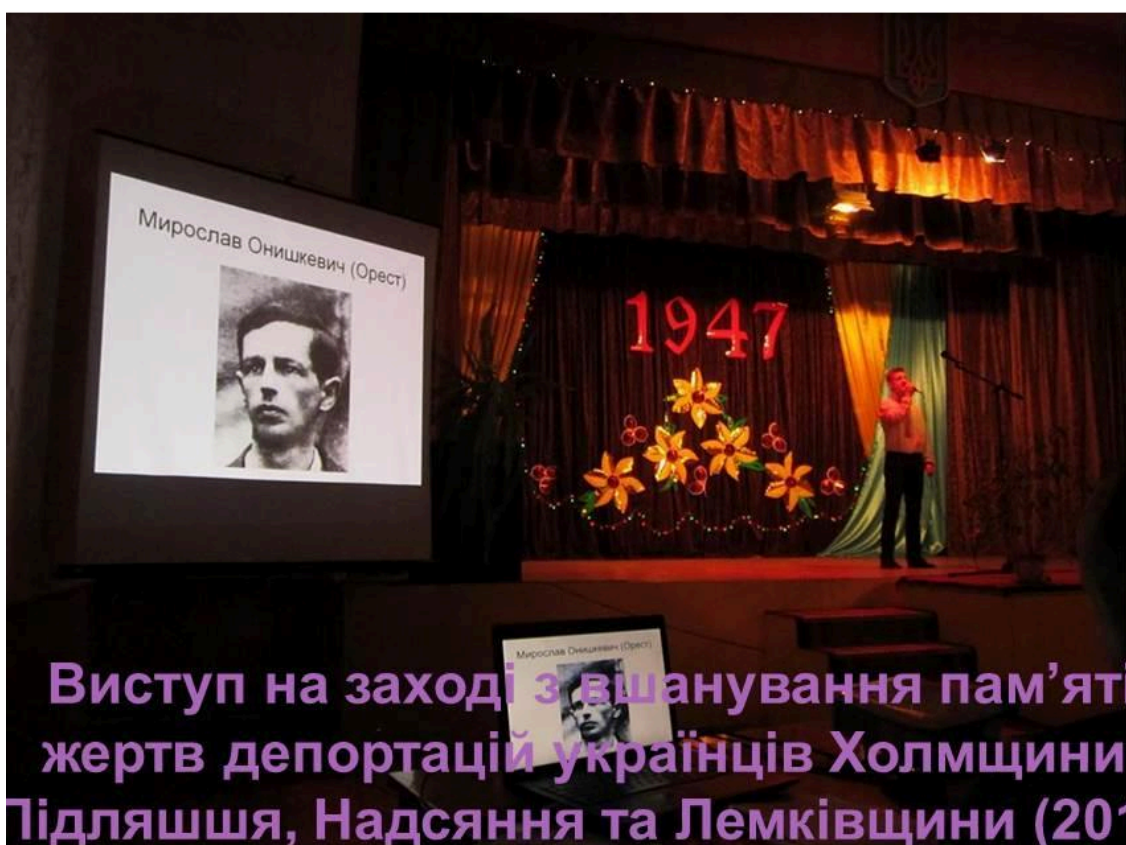

Запис Вертепу на телеканалі "Рівне -1"
в Покровському Соборі (22.12.16)

Виступ учасників
фестивалю вуличних вертепів
на Майдані Незалежності (19.01.17)

Виступ на святкуванні Дня Незалежності
(24.08.17 Майдан Незалежності)

Виступ учасників студії на святі
з нагоди 75-р. створення УПА (2017)

Флешмоб до Дня Гідності та Свободи
(2017)

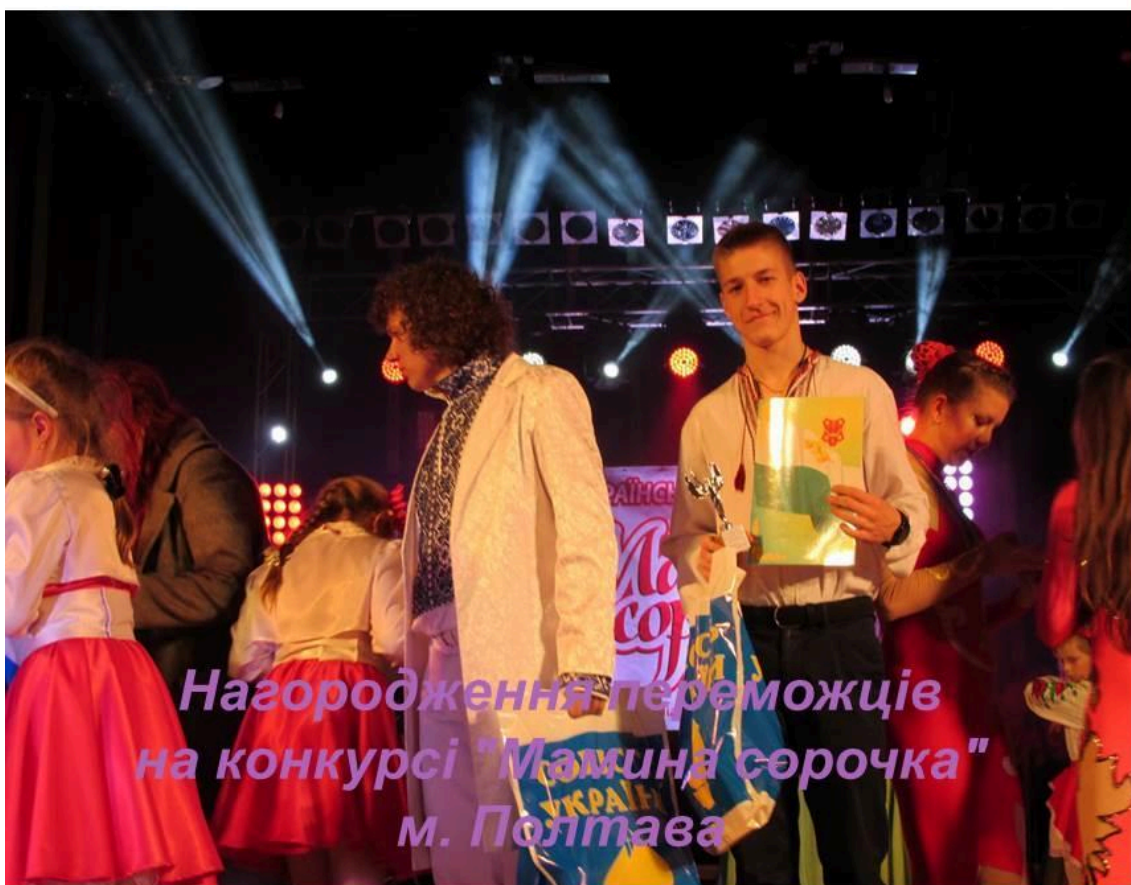

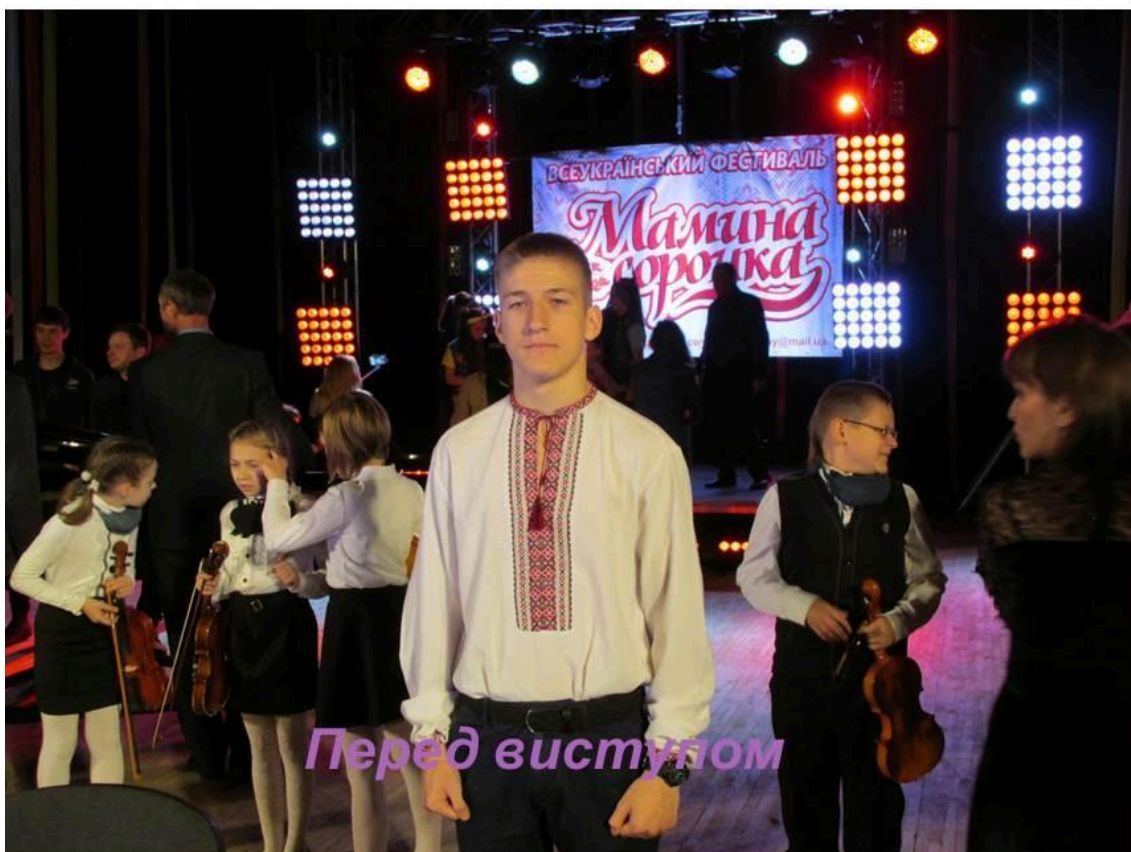
Виступ в територіальному центрі
соціального обслуговування населення
(2017)

СТУДІЯ ЕСТРАДНОЇ ПІСНІ «КАРАМЕЛЬКИ»

Всеукраїнський конкурс «Мамина
сорочка» м. Полтава 2016

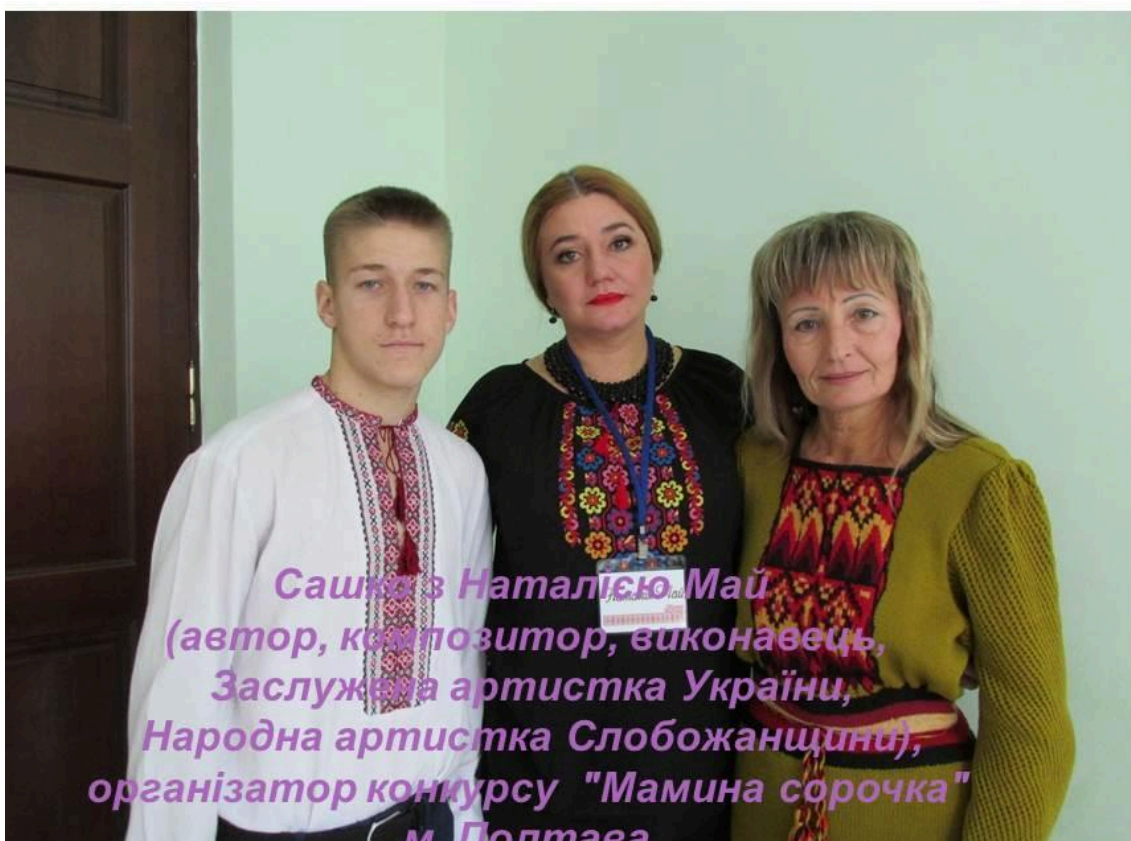

Сашко з Наталією Май
(автор, композитор, виконавець,
Заслужена артистка України,
Народна артистка Слобожанщини),
організатор конкурсу "Мамина сорочка"
м. Полтава

Сашко з Олександром Квартою,
фіналістою проекту «Україна має
талант», член журі конкурсу «Мамина
сорочка» м. Полтава

Сашко з Наталією Май
(автор, композитор, виконавець,
Заслужена артистка України,
Народна артистка Слобожанщини),
організатор конкурсу "Мамина сорочка"
м. Плоттава

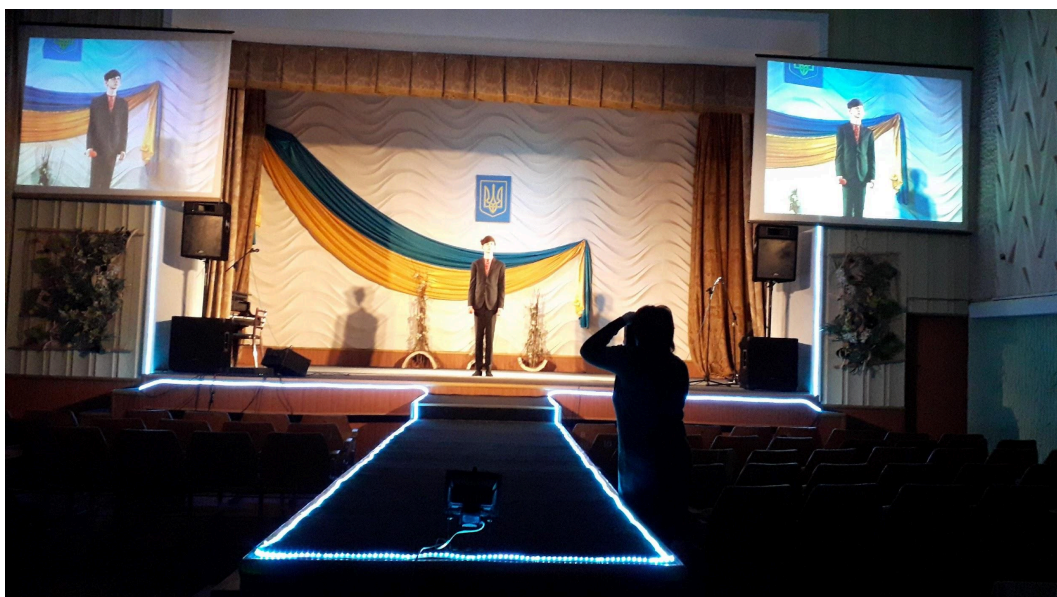

*Міський конкурс
«Веселий вулик» (2018 р.)*

Міський фестиваль з нагоди Шевченківських днів (2018 р.)

Обласний конкурс патріотичної пісні «Поліська Січ» (2018 р.)

Gim-apm-fest (2018 р.)

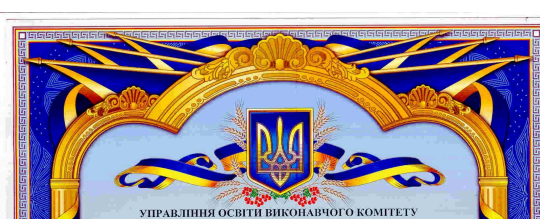
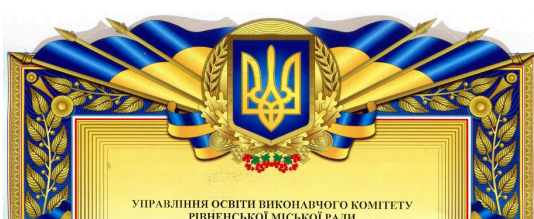
Виступ у ЗДО Центр «Пагінець» (2019 р.)

*Міський фестиваль вертепів та вуличних музик
«Нова радість стала» (2020 р.)*

Нагороди

Список літератури

1. Програми факультативних курсів та курсів за вибором для спеціалізованих загальноосвітніх шкіл музичного профілю/ упорядник О. В. Корнілова, О. В. Гайдамака. –Х.: видавництво «Ранок», 2009. – 192с.
2. Збірник програм для гуртків художньо-естетичного та декоративно-прикладного напрямів. Укладачі В. Ю. Іова, Л. В. Красномоєць, Т. В. Григорчук. - Видавництво ПП «Медобори-2006», 2007. – 271с.
3. Естетичне виховання школярів: методичні рекомендації. Розробки уроків з предметів естетичного циклу, сценарії позакласних заходів. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 352с. – (Серія «Естетичне виховання»).
4. <http://palac.km.ua/ua/metodichna-sluzhba/168-rozrobki-vidkritikh-zanyat>
5. http://palac.km.ua/images/doc/Otkritoe_zanyatie/KapystyanskaG.M.pdf

